
**MHY UUSIMAAN METSÄNOMISTAJIEN
SUHTAUTUMINEN UUTEEN
METSÄNHOIToyHDISTYSLAKIIN**

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Metsätalouden koulutusohjelma

Evon yksikkö, kevät 2015

Anna Tukonen

Anna Tukonen

EVO
Metsätalouden koulutus

Tekijä	Anna Tukonen	Vuosi 2015
Työn nimi	Mhy Uusimaan metsänomistajien suhtautuminen uuteen metsänhoitoyhdistyslakiin	

TIIVISTELMÄ

Metsänhoitoyhdistyslaki muuttui vuoden 2015 alusta. Lakiuudistuksen merkittävimpiä muutoksia olivat jäsenyyden muuttuminen vapaaehtoiseksi ja veroluontoisen metsänhoitomaksun poistuminen. Lakimuutoksen tavoitteena on tasapuolistaa metsäalan toimijoiden kilpailulähtökohtia.

Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenten suhtautumista lakimuutokseen, sekä lakimuutoksen tuomia vaikutuksia yhdistyksen jäsenistöön ja toimintaan. Tutkimuksessa haluttiin selvittää Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenten asiakastyytyväisyyttä. Lisäksi kyselyssä tutkittiin yhdistyksen palveluita. Tutkimuksen tilaajana oli Metsänhoitoyhdistys Uusimaa. Idea työhön syntyi metsänhoitoyhdistyksessä työskennellessä.

Työ toteutettiin kyselytutkimuksena, jossa yhdisteltiin kvantitatiivisia ja kvalitatiivisia tutkimusmenetelmiä. Kyselytutkimus toteutettiin keväällä 2014. Kyselyn vastausprosentiksi muodostui 17,3 %. Saatu aineisto käsiteltiin Excel-taulukkolaskentaohjelman avulla.

Tutkimuksen mukaan metsänhoitoyhdistyksen jäseneksi aikoo jäädä 43 % vastaajista. Lähes yhtä paljon, 42 % vastaajista ei vielä ollut tehnyt päätöstä, mihin yhdistyksen tulee kiinnittää huomiota. Metsänomistajista 15 % ei aikonut jatkaa jäsenenä.

Metsänomistajat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä Metsänhoitoyhdistys Uusimaahan kokonaisuutena. Metsänhoitoyhdistyksen hyvällä asiakaspalvelulla oli suuri merkitys vastaajien asiakastyytyväisyyteen. Metsänhoitoyhdistyksen tarjoamat neuvonta-, metsänhoito- ja puukauppapalvelut koettiin tärkeimmiksi palveluiksi.

Avainsanat Metsänhoitoyhdistys, laki metsänhoitoyhdistyksistä, metsänomistaja, lainsäädäntö

Sivut 32 s. + liitteet 5 s.

EVO
Degree Programme in Forestry

Author	Anna Tukonen	Year 2015
Subject of Bachelor's thesis	The Attitudes of the Forest Owners of the Forest Management Association Uusimaa Towards the New Forest Management Association Act	

ABSTRACT

The Forest Management Association Act changed in the beginning of 2015. The most significant changes in the act reform were that the membership became optional, and the removal of the legal forest management fee. The objective of the act reform was to balance the competitive bases for the operators in forestry.

The aim of the research was to ascertain the attitude of the members of the Forest Management Association of Uusimaa for the act reform and to identify the changes that it brought to the members and operation of the association. The research also studied customer satisfaction amongst the members of the Forest Management Association Uusimaa. The services of the association were also studied in the survey. The commissioner of the thesis was the Forest Management Association of Uusimaa. The author identified the need to conduct this research whilst working for the Forest Management Association.

The thesis was carried out as a survey where both quantitative and qualitative research methods were used. The survey was carried out in the spring 2014. The response rate for the survey was 17.3 %. The analysis of the data was handled with the aid of Excel- programme.

According to the research 43 % of the members of the Forest Management Association planned to stay as members. Almost equally as many, 42 % of the members had not yet made a decision, which is an area identified for the Association to pay attention to. The remaining 15 % of the forest owners were not going to continue as members.

The forest owners were mainly satisfied with the Forest Management Association of Uusimaa on the whole. The good level of customer service provided was a key factor in the satisfaction of the respondents. The guidance, forest management, and timber sale services were seen as the most important services supplied by the Forest Management Association.

Keywords The Forest Management Association, the Forest Management Association act, forest owner, legislation

Pages 32 p + appendices 5 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	METSÄNHOITOYHDISTYS	2
2.1	Metsänhoitoyhdistys Uusimaa	2
3	LAKI METSÄNHOITOYHDISTYKSISTÄ	4
3.1	Metsänhoitoyhdistyslain muutokset 2015	5
3.1.1	Jäsenyys metsänhoitoyhdistyksissä	5
3.1.2	Metsänhoitomaksusta jäsenmaksuun.....	5
3.1.3	Liiketoiminnan rajoitukset.....	6
3.2	Lakimuutoksen vaikutukset.....	6
3.2.1	Vaikutukset metsänhoitoyhdistyksen toimintaan	7
3.2.2	Vaikutukset metsänomistajiin	7
3.2.3	Muut vaikutukset	7
4	TUTKIMUKSEN TAVOITTEET.....	9
5	MENETELMÄT JA TOTEUTUS.....	10
5.1	Tutkimuksen toteutus	10
6	TUTKIMUSTULOKSET	12
6.1	Vastaajien taustatiedot.....	12
6.1.1	Asuminen ja tilan sijaintikunta	15
6.2	Palvelut.....	16
6.2.1	Passiiviset jäsenet	18
6.2.2	Palveluntarjoajan valintaperusteet.....	18
6.2.3	Metsänhoitoyhdistyksen palvelut tulevaisuudessa	19
6.3	Asiakastyytyväisyys	20
6.3.1	Asiakastyytyväisyys kunnittain	21
6.4	Jäsenyys metsänhoitoyhdistyksessä	22
6.5	Jäsenmaksu.....	26
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	28
8	LÄHTEET	31

Liite 1	Saatekirje
Liite 2	Kyselylomake

1 JOHDANTO

Metsänhoitoyhdistyslaki muuttui vuoden 2015 alusta. Lakimuutos tuo mukanaan muutoksia, jotka saattavat vaikuttaa metsänhoitoyhdistysten toimintaan merkittävästi. Selvitin opinnäytetyössäni metsänhoitoyhdistyslain muutoksien vaikutuksia Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenistöön. Lisäksi kartoitin jäsenien asiakastyytyväisyyttä. Tarkoituksena oli tuottaa kyselytutkimuksen avulla tietoa jäsenten suhtautumisesta uuteen lakiin.

Merkittävimpiä lakimuutoksen mukanaan tuomia uudistuksia olivat metsänhoitoyhdistysten liiketoimintaa aiemmassa laissa rajoittaneiden säädösten poistuminen, ja metsänhoitoyhdistysten veroluontoisen metsänhoitomaksun muuttuminen vapaaehtoiseksi jäsenmaksuksi.

Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena keväällä 2014. Kysely lähetettiin kirjeitse tuhannelle satunnaisotannalla valitulle Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenrekisterissä olevalle metsänomistajalle. Kyselyn vastaukset käsiteltiin käyttäen avuksi Excel-taulukkolaskentaohjelmaa. Kyselyn tuloksia vertailtiin metsäntutkimuslaitoksen Suomalainen metsänomistaja 2010 –tutkimukseen, Maaseudun tulevaisuuden Metsätutka-kyselyyn, sekä Tarja Laakson opinnäytetyöhön Metsänomistajien Näkemyksiä Uudistuneesta Metsänhoitoyhdistyslaista Mhy Päijät-Hämeen alueella (2015).

Opinnäytetyö oli ajankohtainen, sillä lakimuutos tapahtui kokonaisuudessaan vuoden 2015 alussa. Lakimuutoksen todelliset vaikutukset tulevat näkymään todennäköisesti vasta, kun laki on ollut tovin voimassa. Tutkimusaineisto oli kerätty vuoden 2014 keväällä. Tarkoituksena on, että metsänhoitoyhdistys pystyy käyttämään opinnäytetyötä apunaan tiedotuksessa ja palvelujen laadun parantamisessa.

2 METSÄNHOITOYHDISTYS

Metsänhoitoyhdistykset ovat metsänomistajien omia edunvalvontaan keskittyneitä organisaatioita, joiden toiminta perustuu lakiin metsänhoitoyhdistyksistä. Laissa määrätty metsänhoitoyhdistyksen pääasialliset tehtävät ovat edistää jäsentensä harjoittaman metsätalouden kannattavuutta, edistää kestävä metsänkäyttöä ja valvoa jäsentensä etua. Metsänomistajat valitsevat vaaleilla edustajansa metsänhoitoyhdistyksen valtuustoon, joka tekee yhdistyksen toimintaa ja palveluita koskevat päätökset. Valtuusto valitsee myös hallituksen. (Tietoa metsänhoitoyhdistyksistä n.d; Viitala 2006, 16; Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1090/2013 1 §.)

Metsänhoitoyhdistykset tulivat lakisäätteisiksi vuonna 1950. Tätä ennen, jopa vuosituhanen alusta asti, oli olemassa vapaaehtoisia metsätalous- ja metsänhoitoyhdistyksiä. Vaikka laki on muuttunut vuoden 1950 jälkeen monesti, metsänhoitoyhdistyksen perustarkoitus metsänomistajien edunvalvojana on pysynyt samana. Metsänhoitoyhdistyksen kaltaista organisaatiota ei löydy muualta maailmasta. (Viitala 2006, 16.)

2.1 Metsänhoitoyhdistys Uusimaa

Metsänhoitoyhdistys Uusimaa on jäsentensä oma palveluyritys. Yhdistyksen tavoitteena on palvella jäseniään asiakaslähtöisesti ja asiantuntemuksella ja tavoitteena on myös jäsenten menestyminen. Toiminnan johtajuutuksena on metsänomistajien edunvalvonta ja palveleminen. (Toimintakertomus 2014; Metsänhoitoyhdistys Uusimaa, n.d.)

Metsänhoitoyhdistys Uusimaa sai alkunsa, kun Metsänhoitoyhdistys OMA, Metsänhoitoyhdistys Askolan seutu ja Metsänhoitoyhdistys Keski-Uusimaa fuusioituivat vuosien 2008 ja 2009 vaihteessa. Nämä kolme yhdistystä olivat muodostuneet kuntakohtaisista metsänhoitoyhdistyksistä vuosituhanen alussa. (Leirimaa, haastattelu 13.3.2015.) Metsänhoitoyhdistys Uusimaan nykyiseen toimialueeseen kuuluvat Askola, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi, Orimattila, Pornainen, Pukkila, Tuusula, sekä osia Porvoosta, Sipoosta ja Vantaalta. Jäsenenä metsänhoitoyhdistyksellä on 5 200 metsänomistajaa. Yksityismetsän pinta-ala on 122 000 hehtaaria ja keskimääräinen metsätilan koko 24 hehtaaria. (Toimintakertomus 2014; Metsänhoitoyhdistys Uusimaa, n.d.)

Uusimaan metsänhoitoyhdistyksessä työskenteli vuoden 2014 aikana 24 toimihenkilöä, joista yksi määräaikaisena. Metsureita yhdistyksen palveluksessa oli 14 vakinaista ja 9 määräaikaista. Lisäksi yhdistyksellä oli urakointisopimus 37:n yrittäjän kanssa. (Toimintakertomus 2014.)

Metsänhoitoyhdistyksen kokonaisliikevaihto vuonna 2014 oli 6,2 milj. euroa. Vuoden 2014 aikana metsänhoitomaksuja kerättiin yhteensä 528 000 euroa, joka oli noin 8,5 % kokonaisliikevaihdosta. Metsänhoitomaksusta saadut varat ovat vuosittain kattaneet noin kolmasosan metsänhoitoyhdistyksen varsinaisen toiminnan kuluista. (Leirimaa, haastattelu 21.5.2015.)

Vuodelta 2013 metsänhoitomaksun perusmaksua kannettiin 23,19 euroa ja hehtaariohtaista maksua 3,54 euroa. Maaliskuussa 2014 olleessa valtuuston vuosikokouksessa päätettiin, että vuonna 2015 jäsenmaksua peritään 95 euroa tasamaksuperiaatteisesti. Jäsenmäärä pyritään pitämään vähintään 90 prosentin tasolla vuoteen 2014 verrattuna. Jäsenyyden merkityksen arveltiin korostuvan huomattavasti vuonna 2015. (Toimintakertomus 2014; Toimintasuunnitelma 2015.)

Metsänhoitoyhdistys Uusimaan vuoden 2015 tärkeimpänä tavoitteena on toiminnan uudelleen tarkastelun avulla löytää ratkaisuja, jotka auttavat palvelemaan metsänomistajajäseniä entistä paremmin. Vuonna 2015 metsänhoitoyhdistyksessä panostetaan eritoten asiakaspalveluun ja palveluiden myyntiin. Lisäksi henkilöstön osaamisen kehittäminen koetaan tärkeäksi. (Toimintasuunnitelma 2015.)

3 LAKI METSÄNHOITOYHDISTYKSISTÄ

Metsänhoitoyhdistyksiä koskevan lainsäädännön juuret juontavat aivan 1900-luvun alkuun, kun osuustoiminta Suomessa alkoi yleistymään ja aloitettiin etsimään metsätalouteen sopivia toteutusmuotoja. Vuonna 1908 annettu ”Keisarillisen Majesteetin armollinen esitys Suomen Eduskunnalle, sisältävä ehdotuksen metsänhoitoasetukseksi”, sisälsi luvun metsänhoitoyhdistyksistä ja metsäyhdyksunnista. Nämä eivät olleet yhteneviä nykyisenkaltaisten yhdistysten kanssa, mutta tätä voidaan pitää ensimmäisenä ajatuksena metsänhoitoyhdistyslaista. (Piha 1975.) Ensimmäinen varsinainen laki metsänhoitoyhdistyksistä hyväksyttiin 17.11.1950. Vuonna 1996 aloitettiin valmistelemaan lain uudistusta, koska metsänhoitoyhdistysten puukaupallinen rooli vaati selvittämistä. Uusi laki tuli voimaan vuonna 1999. (Viitala 2006, 80, 359.)

Seuraavan kerran metsänhoitoyhdistyslakia muutettiin 2000-luvulla. Syinä tähän olivat muun muassa Suomen liittyminen EU:n jäseneksi ja sen myötä kilpailulainsäädännön tiukkeneminen. Myös yksittäisen metsänomistajan Euroopan komissiolle tekemä kantelu metsänhoitoyhdistysten kilpailuetulyöntiasemasta vaikutti lakimuutoksen syntyyn. Vanhan lain koettiin antavan metsänhoitoyhdistyksille etulyöntiaseman metsäsektorilla lakisääteisen metsänhoitomaksun vuoksi. Metsänhoitomaksu tulkittiin laittomaksi Euroopan Komission toimesta ja metsänhoitoyhdistyksen pakkojäsenyys koettiin Suomen perustuslain vastaiseksi. (Tirola 2012; Lehto-Isokoski 2013, 5-6.)

Viimeksi metsänhoitoyhdistyslaki muuttui vuoden 2015 alusta. Viimeisimmällä muutoksella haluttiin parantaa metsänomistajien valinnanvapautta yhdistystoiminnassa ja edunvalvonnassa sekä edistää metsätalouden kannattavuutta ja kilpailukykyä. Lakimuutoksella haluttiin varmistaa tasapuolinen kilpailuasema metsäalan eri toimijoille. Metsänhoitoyhdistyslaki haluttiin säilyttää, koska sen koetaan edistävän hyvää metsänhoitoa, häiriötöntä puukauppaa ja puukaupan jatkuvuutta. Lain muutoksen myötä metsänhoitoyhdistykseen kuitenkin sovelletaan enemmän yleistä yhdistyslakia. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä muuttuu 2014; HE 135/2013, 1.)

Uudessa metsänhoitoyhdistyslaissa metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus ja tehtävät säilyivät melko samanlaisena kuin aiemmin. Metsänhoitoyhdistyksen tulee yhäkin tarjota metsän omistamiseen ja metsätalouden harjoittamiseen liittyviä palveluja. Vastaisuudessa metsänhoitoyhdistyksillä on kuitenkin mahdollisuus päättää haluavatko he esimerkiksi tarjota palvelujaan vain jäsenilleen tai tarjota palveluja jäsenilleen edullisemmalla hinnalla. Lakiuudistuksen myötä metsänhoitoyhdistyksen ei enää tarvitse lakisääteisesti palvella kaikkia metsänomistajia tasapuolisesti. Uuden metsänhoitoyhdistyslain mukaan metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus ja tehtävät määritellään seuraavasti:

”Metsänhoitoyhdistys on metsänomistajien yhteisö, jonka tarkoituksena on edistää jäsentensä harjoittaman metsätalouden kannattavuutta ja heidän metsätaloudelleen asettamiensa muiden tavoitteiden toteutumista, edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää metsien hoitoa ja käyt-

töä sekä valvoa jäsentensä etua” (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1090/2013 1 §.)

3.1 Metsänhoitoyhdistyslain muutokset 2015

Metsänhoitoyhdistyslain viimeisimpien muutoksien tavoitteena on saavuttaa entistä kilpailukykyisempi ja kannattavampi metsäelinkeino. Metsänhoitoyhdistyslain muutos mahdollistaa metsänomistajille vapauden valita edunvalvojansa ja yhdistykset, joiden piiriin haluaa kuulua. Lisäksi tavoitteena on lisätä entistä monipuolisempien metsäpalveluiden tarjontaa, mikä mahdollisesti vaikuttaisi positiivisesti metsänomistajien aktiivisuuteen toteuttaa metsänhoitotoimenpiteitä. Vuoden 2013 maa- ja metsätalousministeri Jari Koskisen mukaan lain tärkeinä perusteina on myös luoda metsäpalvelujen tuottajille tasapuoliset kilpailuedellytykset sekä tuoda uusia työpaikkoja metsäalalle. (Metsänhoitoyhdistyslaki muuttuu, n.d.)

3.1.1 Jäsenyys metsänhoitoyhdistyksissä

Ennen lakimuutosta metsänomistajat olivat automaattisesti metsänhoitoyhdistyksen jäseniä, elleivät kirjallisesti eronneet jäsenyydestä. Eroamisesta huolimatta metsänomistaja joutui kuitenkin maksamaan veroluontoisen metsänhoitomaksun, eikä häneltä poistunut oikeus yhdistyksen palveluihin. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 534/1998 6 §.)

Lain muututtua vuoden 2015 alusta metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys muuttui täysin vapaaehtoiseksi. Metsänhoitoyhdistyksen jäseneksi voidaan hyväksyä metsänomistajat, jotka omistavat metsätalouteen käytettävissä olevaa maata. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1090/2013 2 §.) Metsänhoitoyhdistyksen jäsenyysasioihin sovelletaan vastaisuudessa yleistä yhdistyslakia. Metsänhoitoyhdistyksen vanhat jäsensuhteet jatkuvat automaattisesti, ellei metsänomistaja eroa jäsenyydestä. Uusien jäsenten tulee hakea jäsenyyttä. (Leirimaa, haastattelu 13.3.2015.)

3.1.2 Metsänhoitomaksusta jäsenmaksuun

Metsänhoitomaksusta säädettiin ensimmäisen kerran metsänhoitoyhdistyslaissa vuonna 1950. Tuolloin jokaisen metsänhoitoyhdistyksen toimialueella metsää omistavan tuli maksaa yhdistykselle veroluontoista metsänhoitomaksua (lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia). (Viitala 2006, 80.)

Metsänhoitomaksu koostui perusmaksusta ja hehtaariohtaisesta lisämaksusta ennen 2015 tapahtunutta lakimuutosta. Perusmaksun suuruus määriteltiin laissa seuraavasti:

”Perusmaksun suuruus on 70 prosenttia koko maan kolmen edellisen kalenterivuoden puukuutiometrin keskikantohinnan aritmeettisesta keskiarvosta.” (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 534/1998 8 §.)

Edellisessä laissa säädettiin tarkasti metsänhoitomaksuilla kerättyjen varojen käytöstä. Metsänhoitomaksuista saadut tulot tuli ensisijaisesti käyttää metsänhoitoyhdistyksen toimialueen metsänomistajien metsätaloutta ylei-

sesti edistävään ja metsänhoidolliseen koulutukseen, neuvontaan ja tiedotukseen. Varoja sai käyttää myös metsänhoitoyhdistyksen hallinnollisiin tehtäviin. Metsänhoitomaksuja ei saanut käyttää puukaupalliseen toimintaan, lukuun ottamatta puunmyyntisuunnitelmien laatimista. Metsänhoitomaksutuloja ei saanut käyttää millään tavalla, mikä vääristäisi kilpailua. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 534/1998 12 §.)

Metsänhoitoyhdistyksen muutos poisti käytöstä veroluontoisen metsänhoitomaksun, koska metsänhoitomaksun katsottiin tuovan yhdistyksille kilpailuedun. (Maa- ja metsätalousministeriö 2014). Vastaisuudessa metsänhoitoyhdistykset voivat määrittellä jäsenmaksun, jota vapaaehtoisesti yhdistyksen jäsenenä olevat maksavat. Jäsenmaksu voi olla esimerkiksi tasamaksuperiaatteinen, hehtaarikohtainen tai porrastettu tilakoon mukaan. Metsänhoitoyhdistykset joutuvat jatkossa rahoittamaan toimintansa jäsenmaksuilla ja liiketalouden tuotoilla. Yhdistykset voivat alkaa kerätä jäsenmaksua vuoden 2015 alusta. (Metsänhoitoyhdistyslaki, n.d.; Metsänhoitoyhdistysten jäsenmaksut 2015, 2014.)

3.1.3 Liiketoiminnan rajoitukset

Aikaisemmassa metsänhoitoyhdistyslaissa metsänhoitoyhdistysten toiminta puukaupassa ja puunkorjuussa oli tiukasti säädeltyä. Metsänhoitoyhdistys ei saanut ostaa tai myydä metsänhakkuuoikeuksia tai puutavaraa omaan lukuunsa. Yhdistykset eivät saaneet harjoittaa elinkeinotoimintaa, joka ei ollut tarpeellista silloisessa laissa määriteltyjen yhdistyksien tarkoituksien ja tehtävien toteuttamiseksi. Puukauppaa koskevia sopimuksia metsänhoitoyhdistyksillä oli oikeus tehdä, tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta. Metsänhoitoyhdistys ei saanut olla osakkaana yhteisössä, joka harjoittaa pääsääntöisesti yhdistyksiltä kiellettyä toimintaa. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 534/1998 7 §.)

Uuden metsänhoitoyhdistyksen tultua voimaan metsänhoitoyhdistysten liiketoiminnalle ei ole enää olemassa metsänhoitoyhdistyslaissa määriteltyjä rajoituksia. Metsänhoitoyhdistyksen taloudellisen toiminnan harjoittamiseen sovelletaan vastaisuudessa yleistä yhdistyslakia. (Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1090/2013 7 §.)

Kyseenomaisella lakimuutoksella haluttiin parantaa tasapuolisuutta metsäalan toimijoiden välillä. Lakimuutoksen odotetaan parantavan puumarkkinoiden toimintaa ja lisäävän kilpailua metsäalan toimijoiden välillä.

3.2 Lakimuutoksen vaikutukset

Metsänhoitoyhdistyksen uudistuksien vaikutukset tulevat esiin kokonaisuudessaan vasta, kun laki on ollut hetken voimassa. Lain vaikutuksia julkistalouteen ja viranomaistehtäviin, yrityksiin ja elinkeinoelämään, yksittäisille metsänomistajille sekä metsänhoitoyhdistyksille on pohdittu kuitenkin jo etukäteen. (HE 135/2013.)

3.2.1 Vaikutukset metsänhoitoyhdistyksen toimintaan

Lakimuutoksen myötä metsänhoitoyhdistyksen toimintaa koskevat alueelliset ja sisällölliset rajoitukset helpottuvat. Tämä antaa yhdistyksille paremmat mahdollisuudet kehittää ja laajentaa palvelujaan. Toimialuerajojen poistaminen lisää kilpailua, minkä vuoksi toiminnan uskotaan tehostuvan. Tällöin myös kokonaiskustannukset ja palvelujen keskinäinen hintataso laskevat. (HE 135/2013.)

Veroluontoisen, varman maksutulon poistuminen tuo omat haasteensa metsänhoitoyhdistyksen talouteen. Jäsenmäärä tulee todennäköisesti väheneen ja näin ollen jäsenmaksuina kerätty tulo laskee verrattuna aiempaan kokonaiskertymään. Osalle metsänhoitoyhdistyksistä metsänhoitomaksut olivat keskeinen tulonlähde. Näille yhdistyksille palvelutarjonnan säilyttäminen aikaisemmalla tasolla voi olla haaste. Metsänhoitoyhdistyksen täytyy mahdollisesti tehostaa toimintaansa ja kehittää palveluvalikoimaansa kompensoidakseen edellä mainittuja seikkoja. (HE 135/2013.) Jäsenmaksutulojen osittaista menettämistä pahempi asia metsänhoitoyhdistyksille voisi olla kuitenkin esimerkiksi palvelujen käyttäjien määrän väheneminen. Yhdistyksen toiminnan kannalta on ratkaisevaa, kuinka aktiivisesti asiakkaat käyttävät palveluja. (Kaihlainen, 2013, Maaseudun Tulevaisuus 27.3.2013.)

Lakimuutoksen uskotaan edistävän metsänhoitoyhdistysten fuusioitumista, näin ollen pienten yhdistysten määrä saattaa vähentyä. Toimihenkilöiden tarve yhdistyksissä saattaa vähentyä palvelutoiminnan tehostamisen seurauksena, mutta toisaalta palvelutarjonnan mahdollinen laajeneminen voi tuoda lisää työpaikkoja. (HE 135/2013.)

3.2.2 Vaikutukset metsänomistajiin

Merkittävimmät metsänomistajia koskevat muutokset ovat metsänhoitomaksun poistuminen ja metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden vapaavalintaisuus. Metsänhoitoyhdistyksen toiminta ja palvelut määrättyisivät vastaisuudessa kysynnän mukaan, mikä tukisi metsänomistajien tavoitteiden toteutumista metsänhoidossa. Toiminnan tehostumisen vuoksi hintatason voidaan arvioida kehittyvän maltilliseksi. (HE 135/2013.)

Metsäpalvelujen markkinointi lisääntynee kilpailun lisääntymisen johdosta, mikä parantaisi metsänomistajien tietoisuutta metsänhoitotöiden tarpeellisuudesta. Tämä voisi parantaa metsänomistajien aktiivisuutta metsänhoidossa ja saada heidät toteuttamaan metsänhoitotyöt ajallaan. (HE 135/2013.)

3.2.3 Muut vaikutukset

Sääntelyn purkaminen monipuolistaa metsäpalvelumarkkinoita. Metsänhoitoyhdistyksen asema markkinoilla muuttuu samankaltaisemmaksi muiden alan toimijoiden kanssa. (HE 135/2013.)

Metsänhoitoyhdistyslain muutokset vähentävät hallinnon tehtäviä. Edelliseen metsänhoitoyhdistyslakiin liittyvien valvontatehtävien poistuminen vähentää Suomen metsäkeskuksen resurssitarvetta. Osan metsänomistajista jättäytyessä metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyden ulkopuolelle saattaa metsäkeskuksen tarjoaman neuvonnan kysyntä lisääntyä. (HE 135/2013.)

Verohallinnolta poistuu metsänhoitomaksun kanton ja tilittämiseen liittyvät tehtävät. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriöltä, Metsäntutkimuslaitokselta ja Maaseutuvirastolta poistuu eräitä lain täytäntöönpanoon kuuluvia tehtäviä. Lakimuutoksen arvioidaan lisäävän valtion verotuloja vähäisesti. (HE 135/2013.)

4 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET

Opinnäytetyön ensisijaisena tavoitteena oli selvittää Metsänhoitoyhdistys Uusimaan asiakkaiden suhtautumista uuteen metsänhoitoyhdistyslakiin. Tutkimuksen avulla haluttiin saada selville, mitä metsänomistajat ajattelevat uudesta jäsenmaksusta ja metsänhoitoyhdistyksen jäsenyydestä tulevaisuudessa.

Tutkimuksen tavoitteena oli myös selvittää metsänhoitoyhdistys Uusimaan asiakastytyväisyyttä metsänhoitoyhdistyslain muutoksen aikoihin. Tutkimuksessa haluttiin lisäksi selvittää asiakkaiden näkemyksiä Metsänhoitoyhdistys Uusimaan palveluista ja toiminnasta. Tutkimuksen toivotaan antavan metsänhoitoyhdistykselle ideoita toiminnan ja palvelujen kehittämiseen.

5 MENETELMÄT JA TOTEUTUS

Opinnäytetyö toteutettiin kyselytutkimuksena keväällä 2014. Tutkimuksen menetelmänä käytettiin osittain kvantitatiivista, eli määrällistä tutkimusta ja osittain kvalitatiivista, eli laadullista tutkimusta.

Kvantitatiivinen tutkimus perustuu kohteen kuvaamiseen ja tulkitsemiseen numeroiden ja tilastojen avulla. Määrällisessä tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita muun muassa vertailusta, syy- ja seuraussuhteista ja luokittelusta. (Määrällinen tutkimus n.d.) Kvantitatiivisessa kyselyssä kysymykset ovat usein strukturoituja, eli vastausvaihtoehdot on annettu valmiiksi. (Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot n.d.).

Kvalitatiivisen tutkimuksen tarkoituksena on pyrkiä ymmärtämään kohteen laatua, ominaisuuksia ja merkityksiä kokonaisvaltaisesti. (Määrällinen tutkimus n.d.). Kvalitatiivisen kyselyn perusmuoto on avoin kysymys (Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot n.d.).

Kyselytutkimuksen onnistumiseksi on tärkeää, että mittauksen luotettavuuteen ja laatuun on kiinnitetty huomiota heti tutkimuksen alkuvaiheessa. Luotettavuus voidaan jakaa validiteettiin ja reliabiliteettiin. Lyhyesti ilmaistuna validiteetti kertoo, mittaavatko kysymykset sitä mitä piti, ja reliabiliteetti, kuinka tarkasti kysymykset mitattavaa asiaa mittaavat. (Vehkalahti 2008, 40-41.)

5.1 Tutkimuksen toteutus

Kyselytutkimus toteutettiin kirjeitse, koska webropol-kyselyn suorittamiseen olisi tarvittu kattava metsänomistajien sähköpostiosoitteisto. Lisäksi metsänomistajien korkea mediaani-ikä koettiin sähköpostin kautta tehtävän kyselyn kompastuskiveksi. Iäkkäät metsänomistajat eivät välttämättä käytä sähköpostia, ja näin ollen kyselyn vastausprosentti olisi voinut jäädä matalaksi.

Kyselylomake (liite 2) muodostettiin yhteistyössä Metsänhoitoyhdistys Uusimaan toiminnanjohtajan Timo Leirimaan ja opinnäytetyön silloisen ohjaajan kanssa. Kyselylomakkeen keskeiset kysymykset mietittiin Leirimaan kanssa pidetyissä palavereissa.

Kyselylomakkeen ensimmäinen versio luetettiin useilla metsänomistajilla ja metsäalan ammattilaisilla, jonka jälkeen havaitut virheet ja epäkohdat korjattiin. Lopullinen kyselylomake hyväksyttiin yhdistyksen toiminnanjohtajalla ja opinnäytetyön ohjaajalla. Lisäksi kaksi metsänomistajaa koetäytti lopullisen lomakkeen.

Kyselylomakkeesta haluttiin tehdä mahdollisimman selkeä, jotta kyselyyn olisi miellyttävää vastata. Lomakkeen kysymykset pyrittiin muodostamaan mahdollisimman helposti ymmärrettäviksi, jotta vastaajat kokisivat kyselyyn vastaamisen helpoksi ja vastaisivat kysymyksiin tutkimuksen tarkoit-

tamalla tavalla. Kyselyn pituus haluttiin pitää maltillisena, jotta vastaajan mielenkiinto säilyisi. Kyselylomake koostui 13:ta monivalintakysymyksestä ja yhdeksästä avoimesta kysymyksestä. Kysymykset, joiden kautta toivottiin saavan uusia ideoita tai spesifistä informaatiota kysytystä asiasta, toteutettiin avoimina. Kyselylomakkeessa selvitettiin vastaajan perustietoja, aktiivisuutta, asiakastyytyvääsyyttä ja jäsenyyteen liittyviä asioita. Lisäksi vastaajalla oli mahdollisuus jättää avointa palautetta.

Kyselylomake toimitettiin tuhannelle metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenelle. Metsänomistajat valittiin metsänhoitoyhdistyksen asiakasrekisteristä Excel-taulukkolaskentaohjelman satunnaisotannalla. Lomakkeen mukaan liitettiin saatekirje (liite 1), jossa kerrottiin kyselyn tarkoitus sekä ohjeet lomakkeen täyttämiseen. Lomakkeen täyttö haluttiin ohjeistaa perusteellisesti, jotta minimoitaisiin väärinymmärrykset.

Ennen lomakkeen toimitusta Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenlehden Uusimetsän numeroon 1/2014 painettiin lyhyt tiedote koskien tulevaa kyselyä. Tiedotteen avulla pyrittiin kasvattamaan vastausprosenttia. Vastauksen palautumisen jälkeen Uusimetsän numerossa 2/2014 julkaistiin välitiedote, jossa kerrottiin vastausprosentti ja kiitettiin vastaajia.

Kyselyyn vastasi 173 metsänomistajaa. Vastausprosentiksi saatiin näin ollen 17,3 %, mikä jäi hieman tavoiteltua alhaisemmaksi. Kyselyn avoimien kysymyksien vastaukset luokiteltiin numeerisesti, jotta niitä olisi helpompi käsitellä. Aineisto syötettiin Excel-taulukkolaskentaohjelmaan ja vastaukset analysoitiin ja niitä vertailtiin käyttäen avuksi Excelin laskentakaavoja.

Tulosten käsittelyn jälkeen Uusimetsän numerossa 1/2015 julkaistiin suppea tiedote tutkimuksen tuloksista.

6 TUTKIMUSTULOKSET

Tutkimuksessa selvitettiin aluksi vastaajien perustietoja. Perustietojen avulla pystytään muodostamaan kokonaiskuva vastaajakunnasta sekä määrittämään keskimääräinen vastaaja. Vastaajien perustiedoista kysyttiin sukupuoli, ikä, ammattiryhmä, metsätilan omistusmuoto, metsätilan pinta-ala sekä asumiseen liittyviä kysymyksiä.

Tutkimuksessa kysyttiin vastaajien aktiivisuudesta metsänhoitoyhdistys Uusimaan palvelujen käyttäjinä. Aktiivisuuden selvittämällä pystytään arvioimaan muiden vastausten luotettavuutta ja vaikutusta metsänhoitoyhdistyksen toimintaan.

Kyselyyn vastanneiden asiakastyytyväisyyttä mitattiin suppeasti kahdella kysymyksellä. Asiakastyytyväisyyttä voidaan verrata muiden kysymysten vastauksiin, ja näin ollen arvioida yhdistyksen toiminnan merkitystä vastaajien asiakastyytyväisyyteen ja asiakastyytyväisyyden merkitystä asiakkaiden toimintaan. Avoimella kysymyksellä pyrittiin selvittämään suurimpia syitä vastaajien asiakastyytyväisyyteen.

Jäsenyyteen ja yhdistyksen palveluihin liittyvillä kysymyksillä pyrittiin saamaan tietoa jäsenten suhtautumisesta uuteen metsänhoitoyhdistyslakiin ja lain muutoksen tuomia vaikutuksia yhdistyksen toimintaan.

Avoimilla kysymyksillä pyrittiin saamaan yksityiskohtaista informaatiota kysytyistä asioista, sekä kuulla metsänomistajien mielipiteitä ja saada niistä uusia ideoita.

Esitetyissä tuloksissa prosenttimäärät ovat pyöristettyjä, joten prosenttien yhteenlaskettu summa ei ole aina sata.

6.1 Vastaajien taustatiedot

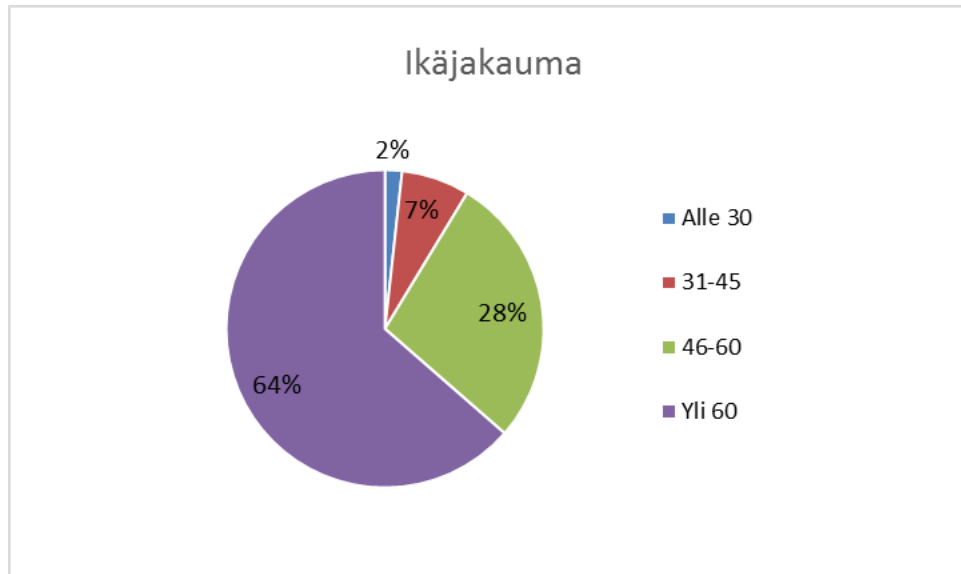
Kyselytutkimukseen vastasi 174 metsänomistajaa. Vastaajista miehiä oli 74 % (128 kpl) ja naisia 25 % (44 kpl). Yksi vastaajista ei halunnut kertoa sukupuoltaan.

Kyselyn vastaukset jakautuivat miesten ja naisten välillä täsmälleen samalla tavalla kuin Metsäntutkimuslaitoksen teettämässä Suomalainen metsänomistaja 2010 –tutkimuksessa. Kyseisessä tutkimuksessa vastaajista miehiä oli 75 % ja naisia 25 %. (Hänninen, Karppinen & Leppänen 2011, 24.)

Miesten ja naisten osuus vastaajissa ei kuitenkaan välttämättä kuvaa metsänomistajien todellista sukupuolijakaumaa. Mies vastaa yleisimmin metsänhoidosta, vaikka metsätila olisikin yhteinen tai jopa naisen omistuksessa. Kyselyyn vastaaja ei välttämättä ole siis metsänomistaja. (Hänninen ym. 2011, 22.)

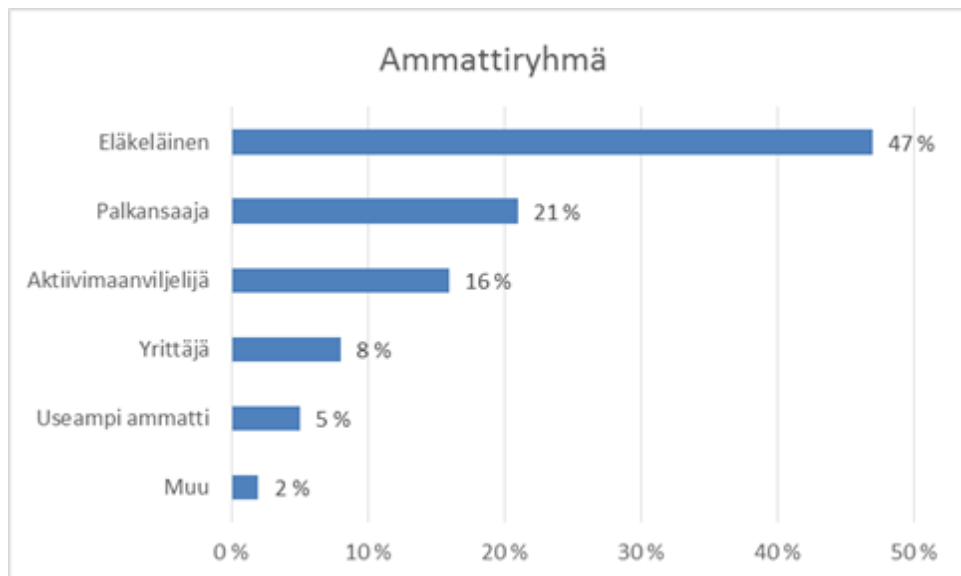

Suomalainen metsänomistaja 2010 -kyselyn tulosten mukaan metsänomistajien keski-ikä on jo 60 vuotta. (Hänninen ym. 2011, 3). Metsänomistajien korkea keski-ikä näkyi myös tässä tutkimuksessa. Kyselyyn osallistuneista metsänomistajista 64 % oli yli 60-vuotiaita. Seuraavaksi eniten oli 46-60 -vuotiaita, joita oli kyselyyn vastanneista 28 %. Vastaajista seitsemän prosenttia oli 31-45 -vuotiaita ja alle 30-vuotiaita vain kaksi prosenttia. (Kuvio 1.)

Kuvio 1 Vastaajien ikäjakauma

Lähes puolet vastaajista oli eläkeläisiä (47 %). Seuraavaksi eniten oli palkansaajia 21 %, aktiivimaanviljelijöitä 16 %, yrittäjiä kahdeksan prosenttia ja muita kaksi prosenttia. Kahta ammattia harjoittavia oli vastaajista viisi prosentissa. Lähes jokaisessa tapauksessa toinen valituista ammattinimikkeistä oli aktiivimaanviljelijä. (Kuvio 2).

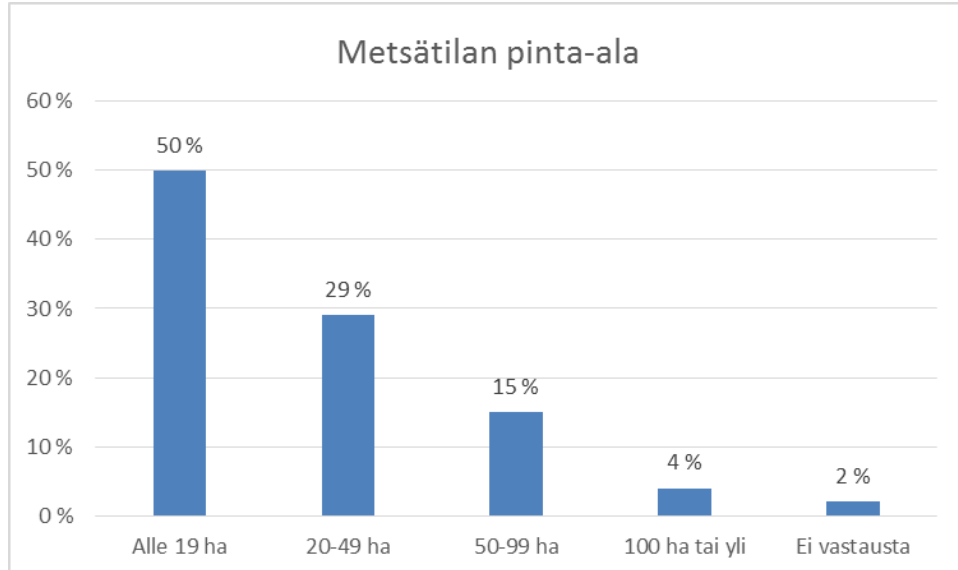

Kuvio 2 Vastaajien ammattiryhmä

Tutkimukseen vastanneiden ammattijakauma on erittäin samansuuntainen Suomalainen metsänomistaja 2010 –tutkimuksen kanssa. Kyseisessä tutkimuksessa eläkeläisten osuus oli 45 %, palkansaajien osuus 30 %, maatalousyrittäjien osuus 16 %, muiden yrittäjien osuus seitsemän prosenttia ja muiden osuus kaksi prosenttia. Ainoastaan palkansaajien osuudessa oli huomattava ero vertailtavaan tutkimukseen. Tässä tutkimuksessa palkansaajia oli yhdeksän prosenttia vähemmän kuin Suomalainen metsänomistaja 2010 –tutkimuksessa. (Hänninen ym. 2011, 3.)

Vertailtaessa tutkimuksia on otettava huomioon, että tässä tutkimuksessa kaksi ammattia ilmoittaneet vastaajat käsiteltiin tuloksissa erillisenä ryhmänä. Kahta ammattia harjoittavat olivat useassa tapauksessa maatalousyrittäjiä toisen ammatin lisäksi. Todellisuudessa maanviljelijöiden osuus vastaajista oli siis hieman suurempi. Tämä ei kuitenkaan vaikuta tuloksiin niin, että ne eroavaisivat merkittävästi Suomalainen metsänomistaja 2010 –tutkimuksen kanssa.

Vastausmäärä korreloi vahvasti tilakoon kanssa. Kyselyyn vastasivat ahkerimmin pienten tilojen omistajat. Alle 19 hehtaaria metsää omistavat muodostivat tasan puolet kaikista vastauksista. Seuraavaksi eniten (29 %) kyselyyn osallistui 20-40 hehtaaria omistavia metsänomistajia. Metsänomistajat, jotka omistivat 50-99 hehtaaria metsää muodostivat 15 % kaikista vastauksista. Yli 100 hehtaarin tiloja kyselyyn osallistui seitsemän, mikä on neljä prosenttia vastauksista. Kaksi prosenttia vastaajista ei halunnut ilmoittaa omistamansa metsätilan pinta-alaa. (Kuvio 3).

Kuvio 3 Vastaajien omistamien metsätilojen pinta-ala

Suomalainen metsänomistaja 2010 –tutkimukseen osallistuneiden tilojen keskiala oli 35 hehtaaria. Metsänhoitoyhdistys Uusimaan alueen metsätilojen keskikoko on huomattavasti pienempi; 24 hehtaaria. Tässä tutkimuksessa keskimääräinen vastaajatila oli alle 19 hehtaaria. (Hänninen ym. 2011, 32.)

Kyselyyn osallistuneet metsänomistajat omistivat metsätilan useimmiten yksin (60 % vastauksista). Vastaajista 22 % omisti tilan yhdessä perheenjäsenen kanssa. Vastaajista yhdeksän prosenttia ilmoitti tilan olevan yhtymä, ja yhdeksän prosenttia tilan olevan perikunnan hallussa.

Suomalainen metsänomistaja 2010 -tutkimuksessa 76 % tiloista oli yhden henkilön tai puolisoitten yhteisessä omistuksessa. Vastaava määrä oli tässä tutkimuksessa 82 %. Yhtymiä ja perikuntia oli Suomalainen metsänomistaja -tutkimuksessa molempia 12 % tiloista. Tässä tutkimuksessa yksin tai puolison kanssa metsätilan omistavien osuus oli siis hieman suurempi, ja vastaavasti yhtymien ja perikuntien osuus hieman pienempi kuin Hännisen ym. (2011, 3) tutkimuksessa.

6.1.1 Asuminen ja tilan sijaintikunta

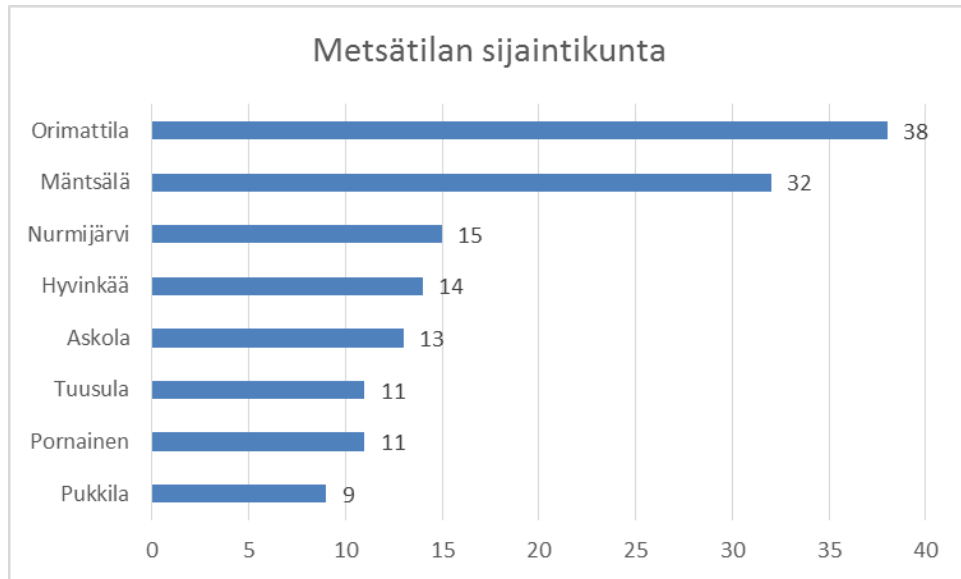
Suuri enemmistö vastaajista ilmoitti asuvansa maaseudulla (57 %). Vastaajista 15 % asui taajamassa tai alle 20 000 asukkaan kaupungissa. Kaupungissa, jossa asukkaita on 20 000-100 000 vastaajia asui 15 %. Yli 100 000 asukkaan kaupungissa asui 13 % vastaajista.

Tutkimukseen osallistuneista metsänomistajista 49 % asui vakinaisesti tutkimustilalla. Muualla tilan sijaintikunnassa asuvia oli 16 %. Tilan sijaintikunnan ulkopuolella asui 35 % metsänomistajista.

Tulokset vastaajien asumisesta tilan sijaintikunnassa osoittautuivat hyvin samankaltaiseksi Hännisen ym. (2011, 3) tutkimuksen tulosten kanssa. Kyseisessä tutkimuksessa 64 % metsänomistajista asui tilan sijaintikunnassa, kun tässä tutkimuksessa vastaava luku oli 65 %. Vakinaisesti tilalla asuvia metsänomistajia oli Suomalainen metsänomistaja 2010 tutkimuksessa 42 %, joka on seitsemän prosenttia vähemmän kuin tässä tutkimuksessa. (Hänninen ym. 2011, 3.)

Orimattilan toimiston alueen (Orimattila ja Pukkila) metsänomistajat muodostivat 27 % vastaajista. Seuraavaksi eniten tutkimukseen osallistivat Jokelan toimiston alueen (Nurmijärvi, Hyvinkää ja Tuusula) metsänomistajat, jotka muodostivat 23 % vastaajista. Kyselyyn vastanneista metsänomistajista 18 % omistivat tilan Mäntsälässä. Askolan toimiston alueen (Askola ja Pornainen) metsänomistajia oli 14 % tutkimukseen osallistuneista.

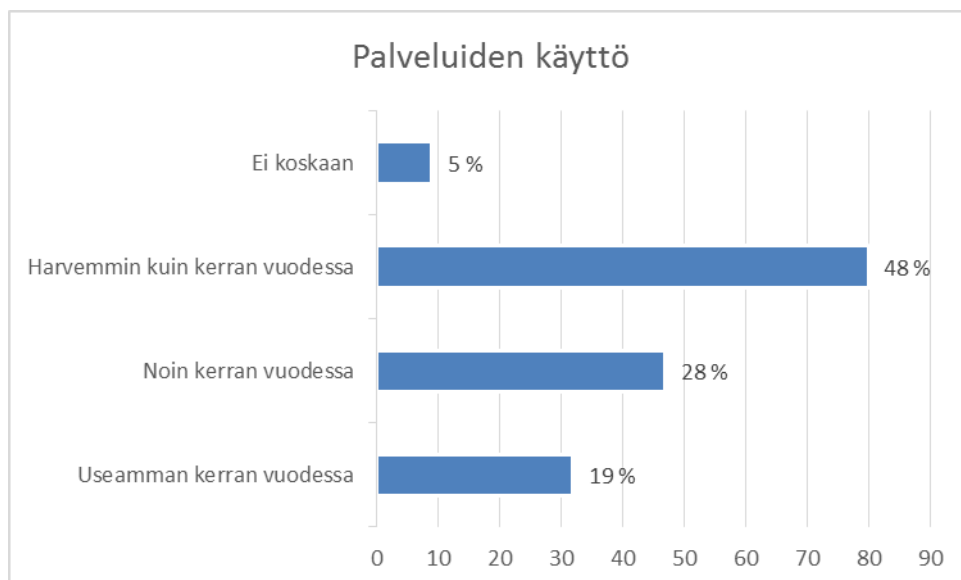
Alla olevassa taulukossa (kuvio 4) esitetään vastaajat lukumäärittäin metsätilan sijaintikunnittain.

Kuvio 4 Vastaajien omistamien metsätilat lukumäärittäin / sijaintikunta

6.2 Palvelut

Kyselyyn vastanneista metsänomistajista viisi prosenttia ei ollut koskaan käyttänyt Metsänhoitoyhdistys Uusimaan palveluja. Vastaajista 48 % käytti palveluja harvemmin kuin kerran vuodessa. Noin kerran vuodessa palveluja käyttäviä oli 28 % ja useamman kerran vuodessa palveluja käyttäviä 19 % vastaajista. (Kuvio 5).

Kuvio 5 Vastaajien aktiivisuus metsänhoitoyhdistyksen palvelujen käyttäjinä

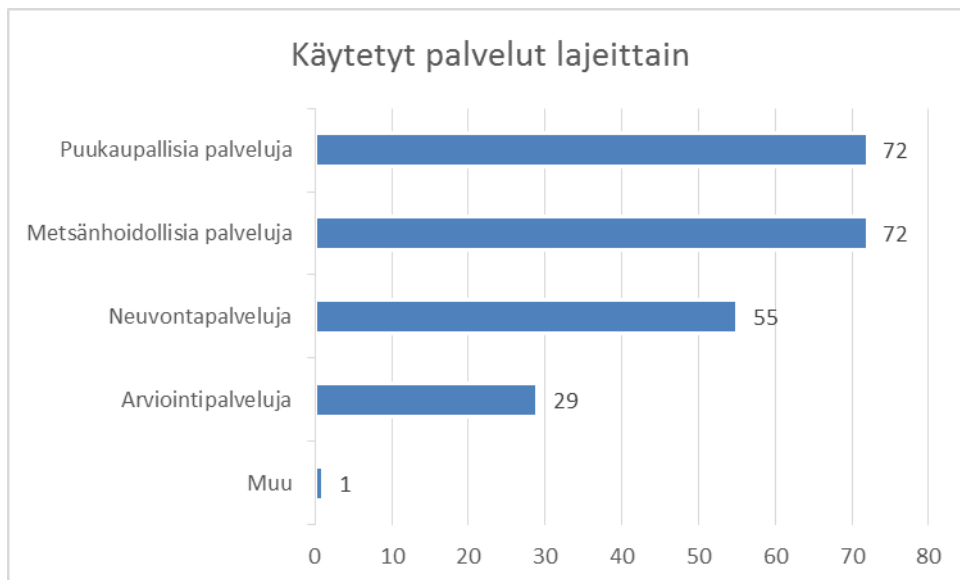
Yhdistyksen palveluja käyttäneistä vastaajista 63 % käytti viimeksi yhdistyksen kanssa asioidessaan yhtä palvelua ja 28 % kahta tai useampaa palvelua. Vastaajista yhdeksän prosenttia ei osannut kertoa, mitä yhdistyksen palvelua on viimeksi käyttänyt. (Kuvio 6).

Kuvio 6 Vastaajien käyttämät palvelut lukumäärittäin

Vastaajat olivat käyttäneet useimmiten puukaupallisia- ja metsänhoidollisia palveluja. Seuraavaksi eniten oli käytetty neuvontapalveluja, joita oli käyttänyt 55 metsänomistajaa. Vastaajista 29 oli käyttänyt arviointipalveluja. (Kuvio 7).

Tutkimuksessa on otettava huomioon, että kaikki vastaajat eivät välttämättä osanneet luokitella käyttämäänsä palvelua oikeaan palvelukategoriaan.

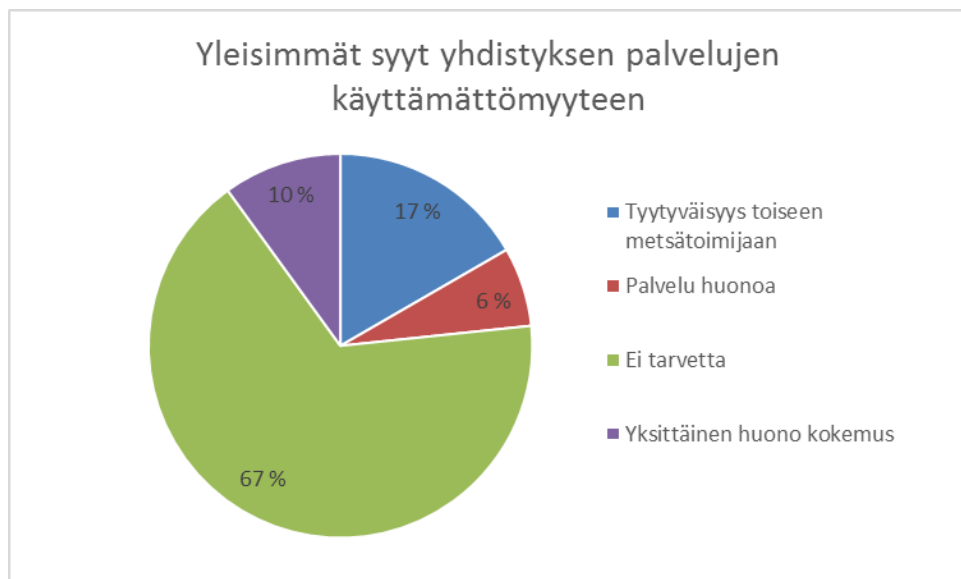

Kuvio 7 Vastaajien viimeksi käyttämät palvelut palvelulajeittain

Yhtä palvelua viimeksi käyttäneistä kyselyyn vastanneista metsänomistajista 37 % oli käyttänyt metsänhoidollisia palveluja ja 35 % puukaupallisia palveluja. Vastaajista 17 % käytti neuvontapalveluja, 10 % arviointipalveluja ja yksi prosentti muita palveluja.

6.2.1 Passiiviset jäsenet

Vastaajista viisi prosenttia ei käyttänyt yhdistyksen palveluja ollenkaan. Niiltä metsänomistajilta, jotka eivät käyttäneet yhdistyksen palveluita, halettiin selvittää syitä palvelujen käyttämättömyyteen. Selkeästi yleisin syy (67 %) oli se, ettei tarvetta yhdistyksen palveluille ollut. Vastaajat mainitsivat yleisesti tarpeettomuuden syyksi tilakoon pienuuden. Tyytyväisyys toiseen metsätoimijaan (17 %) oli seuraavaksi yleisin syy palvelujen käyttämättömyyteen. Palveluja käyttämättömyydestä vastaajista 10 % oli kokenut yksittäisen huonon kokemuksen yhdistyksen kanssa, eikä siksi halunnut enää käyttää heidän palveluitaan. Osa vastaajista (6 %) koki palvelun yleisesti huonoksi, eikä siksi käyttänyt yhdistyksen palveluita. (Kuvio 8).

Kuvio 8 Vastaajien yleisimmät syyt yhdistyksen palvelujen käyttämättömyyteen

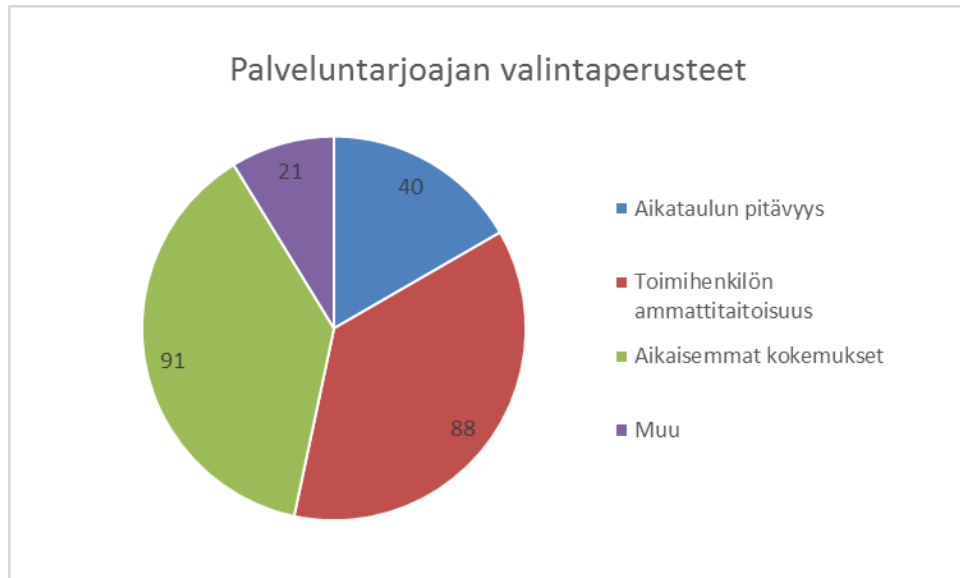
Osa palveluja käyttämättömyydestä metsänomistajista oli sitä mieltä, että yhteydenottamisen helpottuminen voisi saada heidät käyttämään Metsänhoitoyhdistys Uusimaan palveluja. Osa koki, että metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilöitä on vaikea tavoittaa. Vastauksista kävi ilmi, että metsänhoitoyhdistyksen toimiminen aktiivisemmin voisi saada osan vastaajista käyttämään heidän palvelujaan. Tietoa palveluista kaivattiin lisää. Myös hintojen halpeneminen mainittiin palvelujen käyttöä lisäävänä tekijänä. Ne asiakkaat, joilla metsäpalvelujen tarvetta ei ollut, ilmoittivat käyttävänsä yhdistyksen palveluja, jos tarvetta ilmenee.

6.2.2 Palveluntarjoajan valintaperusteet

Vastaajilta kysyttiin millä perusteilla he ensisijaisesti valitsevat palveluntarjoajansa. Osa vastaajista valitsi useamman vastausvaihtoehdon. Kuvio 9 esittää, kuinka moni vastaaja valitsi kyseisen vaihtoehdon.

Toimihenkilön ammattitaitoisuus (88 vastausta) ja aikaisemmat kokemukset metsätoimijasta (91 vastausta) koettiin lähes yhtä tärkeiksi palveluntarjoajan valintaperusteiksi. Aikataulun pitävyys valittiin tärkeäksi valintaperusteeksi 40 vastauksessa. Muu syy ilmoitettiin tärkeimmäksi valintape-

rusteeksi 21 vastauksessa. Muita metsänomistajien ilmoittamia syitä olivat muun muassa kustannustehokkuus, palveluhenkisyys ja puolueettomuus.

Kuvio 9 Vastaajien perusteet palveluntarjoajan valinnassa

6.2.3 Metsänhoitoyhdistyksen palvelut tulevaisuudessa

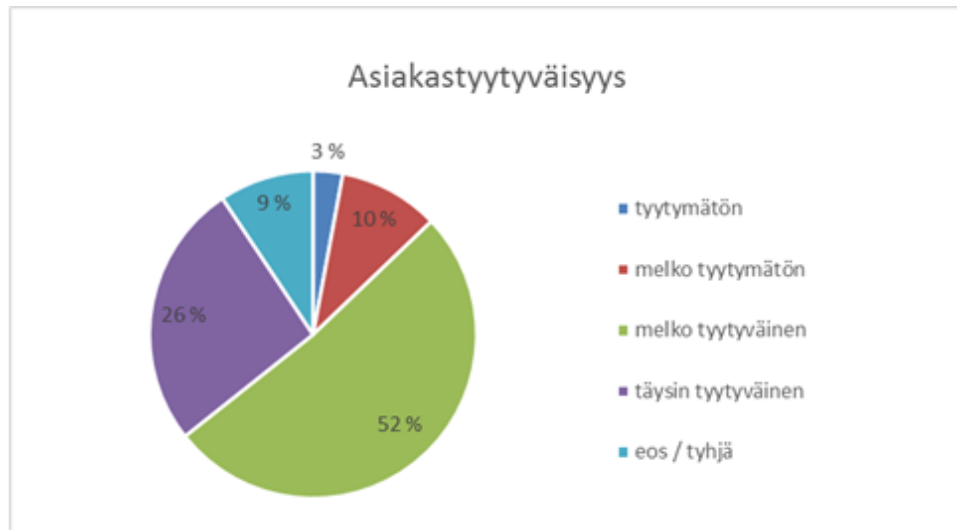
Kyselyn vastaajilta kysyttiin avoimella kysymyksellä, millaisia palveluja he toivovat Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jatkossa tarjoavan. Vastaajat saattoivat vastata kysymykseen usealla vastauksella. Kyselyyn vastanneista metsänomistajista 43 vastasi, että Metsänhoitoyhdistys Uusimaan palvelut olisi hyvä säilyttää samanlaisena kuin nykyään.

Yhdistyksen tärkeimpänä palveluna pidettiin neuvontaa ja avustusta puunmyynnissä. Avoimista kommentteista kävi ilmi, että moni metsänomistaja kokee tarvitsevansa apua ja neuvoja metsänsä kanssa. Metsätuhoasioissa neuvonta koettiin useassa vastauksessa tärkeänä. Seuraavaksi tärkeimpinä palveluina pidettiin metsänhoitopalveluita ja puunkorjuupalveluita. Myös metsäsuunnittelu ja asiakasillat sekä –koulutukset koettiin tärkeinä palveluina. Taimikauppa ja metsuripalvelut kiinnostivat myös vastaajia.

Osa kyselyyn vastanneista metsänomistajista toivoi palveluita, joita ei yhdistyksen valikoimissa vielä erikseen ole. Vastauksissa toivottiin omaksi palvelukseksi nopeutettua leimikkoa, mikä käytännössä tarkoittaisi sitä, että asiakas maksaisi leimikon teosta korkeampaa hintaa, jotta leimikko toteutettaisiin erityisaikataululla ja hoidettaisiin asiakkaan toiveiden mukaan alusta loppuun. Hankalaksi tämän palvelun toteuttamisen tekevät vaihtelevat korjuuolosuhteet. Yksittäiset vastaajat toivoivat myös lisää palveluita liittyen metsän vaihtoehtoihin käsittelytapoihin, erikoissahatavaran kauppaan, erikoispuulajien kasvatukseen ja sertifiointiin.

6.3 Asiakastyytyväisyys

Kyselyyn vastanneista metsänomistajista 78 % ilmoitti olevansa melko tyytyväinen tai täysin tyytyväinen Metsänhoitoyhdistys Uusimaan toimintaan ja palveluihin kokonaisuutena. Vastajista 13 % ilmoitti sen sijaan olevansa melko tyytymätön tai erittäin tyytymätön Metsänhoitoyhdistys Uusimaan toimintaan ja palveluihin kokonaisuutena. (Kuvio 10)

Kuvio 10 Vastajien asiakastyytyväisyys

Tyytyväisten vastaajien mainitsemia asiakastyytyväisyyteen positiivisesti vaikuttavia seikkoja olivat muun muassa ystävällinen ja asiantunteva palvelu. Myös neuvonta koettiin Metsänhoitoyhdistys Uusimaan vahvuudeksi. Tyytyväisten vastaajien palautteista kävi ilmi, että apua sai tarvittaessa melko nopeasti. Henkilöstön ammattitaitoisuus ja palvelualltius koettiin myös asiakastyytyväisyyttä lisäävänä tekijänä. Osa tyytyväisistä vastaajista ilmoitti tyytyväisyytensä syyksi helpon tavoitettavuuden. Vastajista osa ilmoitti, että yhdistys oli hoitanut sovitut asiat ajallaan ja tämä oli suurin syy heidän tyytyväisyyteensä. Vastajat kommentoivat asiakastyytyväisyyttä muun muassa seuraavasti:

Tavoitettavuus, ammattitaito, reilun tuntuinen käytös asiakasta kohtaan. (Mies, yli 60)

Taimikauppa on sujunut hyvin. Kysyttäessä metsäneuvojilta saatu tietoa asiaan. Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenlehti tuo myös paljon tietoa. (Nainen, yli 60)

Tyytymättömyys Metsänhoitoyhdistys Uusimaata kohtaan oli useassa tapauksessa syntynyt yhden huonon kokemuksen kautta. Osa tyytymättömistä vastaajista koki Metsänhoitoyhdistys Uusimaan palvelun yleisesti huonona. Pieni osa vastaajista koki yhdistyksen hinnat liian korkeana. Tyytymättömät vastaajat kommentoivat asiakastyytyväisyyttään muun muassa seuraavasti:

Toiminta hidasta... (Nainen, 46-60)

Olen lähettänyt Metsänhoitoyhdistykselle kaksi kertaa sähköpostin pyytäen ottamaan yhteyttä metsänhakuun toteuttamiseksi. Kukaan ei vastannut. Käsitin, ettei minua haluttakaan palvella. Aiempaa yhteistyötä/yhteydenottoja ei ollut. (Mies, 46-60)

Taloustutkimuksen vuonna 2010 Metsänhoitoyhdistys Uusimaalle toteuttamassa asiakastyytyväisyyskyselyssä vastaajista 90 % oli tyytyväisiä, hyvin tyytyväisiä tai täysin tyytyväisiä Metsänhoitoyhdistys Uusimaahan kokonaisuutena. Tässä tutkimuksessa melko tyytyväisiä tai täysin tyytyväisiä oli 12 % vähemmän. Taloustutkimuksen kyselyssä vähemmän tyytyväisiä tai tyytymättömiä vastaajia oli 11 %, kun vastaava luku tässä tutkimuksessa oli 13 %. Tyytyväisten jäsenten määrä olisi tämän mukaan vähentynyt vuodesta 2010, kun taas tyytymättömien jäsenten määrä on pysynyt melko samana. Vertailussa on otettava huomioon, että tässä tutkimuksessa yhdeksän prosenttia vastaajista ei osannut arvioida tyytyväisyytään. (Taloustutkimus Oy, asiakastyytyväisyystutkimus 2010, 25.)

Taloustutkimuksen 2010 toteuttamassa asiakastyytyväisyyskyselyssä Metsänhoitoyhdistys Uusimaan imagoa pidettiin kokonaisuudessaan hyvänä. Metsänhoitoyhdistys koettiin tutkimuksessa rehellisenä ja luotettavana yhteistyökumppanina. Palvelun osa-alueista asiakkaat olivat tyytyväisimpiä muun muassa asiakaspalveluun. (Taloustutkimus Oy, asiakastyytyväisyystutkimus 2010, 4.) Verrattaessa näitä tutkimuksia yhdistyksen asiakaspalvelun voidaan ajatella pysyneen hyvällä tasolla.

6.3.1 Asiakastyytyväisyys kunnittain

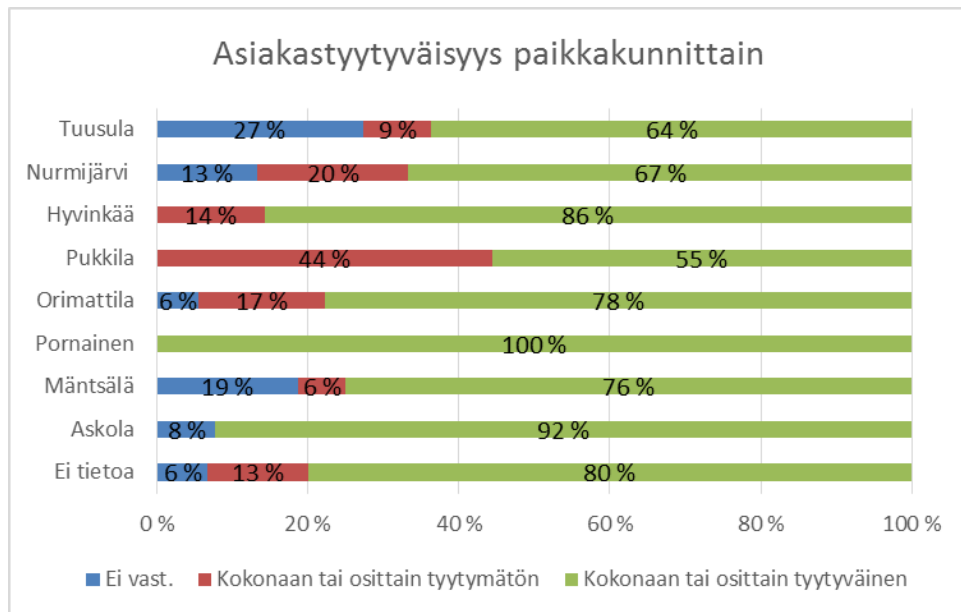
Asiakastyytyväisyyttä tutkittiin kuntakohtaisesti. Kuviossa 11 esitetään asiakastyytyväisyys paikkakunnittain.

Askolan toimiston alueen metsänomistajat olivat kokonaisuudessaan tyytyväisimpiä Metsänhoitoyhdistys Uusimaan toimintaan ja palveluihin. Kyselyyn vastanneista Pornaisten metsänomistajista peräti 100 % oli kokonaan tai osittain tyytyväinen. Askolassa 92 % oli kokonaan tai osittain tyytyväinen ja kahdeksan prosenttia ei vastannut kysymykseen. Yksikään Pornaisissa tai Askolassa sijaitsevien tilojen kyselyyn vastanneista metsänomistajista ei ilmoittanut olevansa kokonaan tai osittain tyytymätön.

Mäntsälässä metsänomistajista oli kokonaan tai osittain tyytyväisiä 76 %, kokonaan tai osittain tyytymättömiä kuusi prosenttia ja vastauksen tyhjäksi jättäneitä 19 %.

Orimattilan toimiston alueella tyytyväisyydessä oli selkeitä eroja. Metsänomistajista, joiden tila sijaitsi Orimattilassa, kokonaan tai osittain tyytyväisiä oli 78 %, kokonaan tai osittain tyytymättömiä 17 % ja kysymyksen tyhjäksi jättäneitä 6 %. Pukkilassa metsätilan omistavien osalta asiakastyytyväisyys jakautui lähes kahtia tyytyväisten ja tyytymättömien vastaajien kesken. Kokonaan tai osittain tyytyväisiä oli 55 % ja kokonaan tai osittain tyytymättömiä 44 %.

Jokelan toimiston alueella Hyvinkään metsänomistajat olivat tyytyväisimpiä (86 %). Hyvinkäällä kokonaan tai osittain tyytymättömiä vastaajia oli 14 %. Nurmijärvellä kokonaan tai osittain tyytyväisiä vastaajia oli 67 %, kokonaan tai osittain tyytymättömiä 20 % ja vastauksen jätti tyhjäksi 13 %. Tuusulassa tyytyväisiä vastaajia oli 64 %, tyytymättömiä yhdeksän prosenttia ja vastauksen tyhjäksi jättäneitä 27 %.

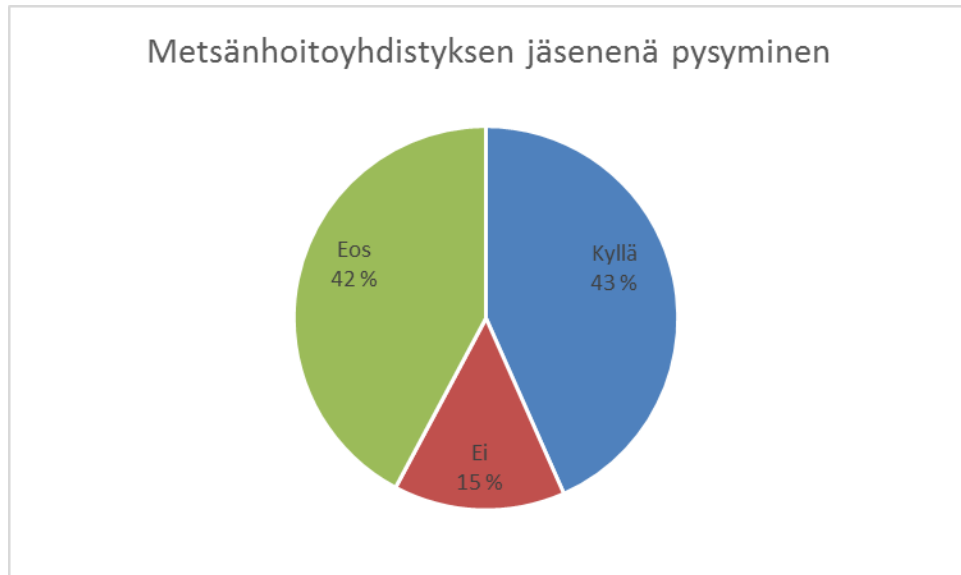

Kuvio 11 Asiakastyytyväisyys paikkakunnittain

Tutkimuksessa on otettava huomioon kuntakohtaisten vastausmäärien erot, mitkä vaikuttavat tulosten luotettavuuteen. Vastausmäärät jäivät joidenkin kuntien osalta vähäisiksi. Tulos ei välttämättä kuvaa jäsenten asiakastyytyväisyyttä kunnittain kokonaisuudessaan.

6.4 Jäsenyys metsänhoitoyhdistyksessä

Yhtenä tutkimuksen päätavoitteena oli selvittää lakimuutoksen vaikutuksia Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenistöön. Vastaajista 43 % aikoi jatkaa Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenenä. Lähes yhtä suuri määrä, 42 % vastaajista ei vielä ollut tehnyt päätöstä jäsenyyden suhteen. Vastaajista 15 % oli päättänyt, ettei aio jatkaa jäsenenä. (Kuvio 12)

Kuvio 12 Vastaajien pysyminen jäsenenä lakiuudistuksen jälkeen

Maaseudun Tulevaisuuden toteuttaman Metsätutka-kyselyn tulokset eroavat selkeästi tämän tutkimuksen tuloksista. Metsätutka-kyselyn mukaan jopa 77 % metsänomistajista jatkaisi metsänhoitoyhdistyksen jäsenenä. Tämä on lähes puolet enemmän kuin Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäseniltä kysyttäessä. Jäsenyydestä eroavien määrä on sen sijaan melko yhteneväinen näiden tutkimuksien välillä. Metsätutka-kyselyn mukaan 12 % metsänomistajista aikoo erota yhdistyksen jäsenyydestä, mikä on kolme prosenttia vähemmän kuin tässä tutkimuksessa. (Palokallio 2015, Maaseudun Tulevaisuus 25.3.2015.)

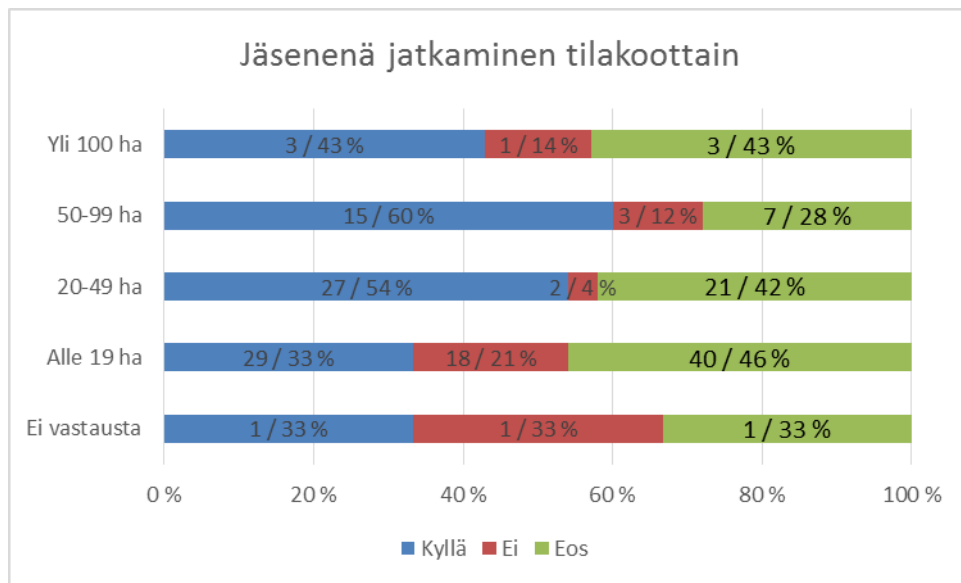
Verraten aiempaan, Maaseudun Tulevaisuuden Suomen Gallup Elintarviketieto Oy:llä vuonna 2013 teettämään kyselyyn samasta aiheesta, erot tutkimusten välillä ovat hieman maltillisemmat mutta yhäkin suuret. Maaseudun Tulevaisuuden vanhemman tutkimuksen perusteella 68 % metsänomistajista aikoo jäädä yhdistyksen jäseneksi. Silloin 21 % metsänomistajista ei vielä tiennyt aikooko jäädä jäseneksi ja 12 % oli päättänyt, ettei aio jatkaa jäsenenä. (Kaihlainen 2013, Maaseudun Tulevaisuus 27.3.2013.)

Tarja Laakson keväällä 2015 Päijät-Hämeen Metsänhoitoyhdistykselle opinnäytetyönään toteuttaman kyselytutkimuksen tulokset ovat sen sijaan hyvin samankaltaiset tämän tutkimuksen tuloksien kanssa jäsenenä jatkamisen osalta. Metsänhoitoyhdistys Päijät-Hämeen metsänomistajista 41 % aikoi jatkaa yhdistyksen jäsenenä ja 47 % ei ollut vielä tehnyt päätöstä jäsenyyden suhteen. Vastaajista 12 % ei aikonut jatkaa jäsenenä. Jäsenyyden suhteen epävarmoja vastaajia oli Laakson tutkimuksessa hieman enemmän kuin tässä tutkimuksessa, ja jäsenenä pysyviä sekä jäsenyydestä eroavia hieman vähemmän. (Laakso 2015.) Näiden tutkimustulosten samankaltaisuus saattaa johtua tutkimusten läheisistä toteutusajankohdista tai tutkimuksessa olleiden yhdistysten maantieteellisen sijainnin läheisyydestä.

Vertailtaessa tilakokoa metsänhoitoyhdistyksen jäsenenä jatkamiseen, huomattiin että halukkaimpia jäsenyyden jatkamiseen ovat 50-99 hehtaarin tilojen omistajat (60 %), jonka jälkeen seuraavaksi myönteisimpiä jat-

kamisen suhteen ovat 20-49 hehtaarin tilojen omistajat (54 %). Yli 100 hehtaarin tilan omistavat vastasivat tässä tutkimuksessa yhtä usein jatkavansa jäsenenä (43 %), kuin olevansa epävarmoja jatkosta (43 %). Yli sadan hehtaarin tilojen tulosten kohdalla pitää ottaa huomioon, että vastaajia kyseisessä ryhmässä oli yhteensä vain seitsemän. Tulokset eivät välttämättä kuvaa yli 100 hehtaarin metsänomistajien todellista jakautumista jäsenyyden suhteen.

Vastaajat, jotka omistivat alle 19 hehtaaria metsää, olivat epävarmimpia jäsenyyden jatkumisen suhteen. Heistä vain kolmasosa vastasi jatkavansa jäsenenä ja jopa 21 % oli päättänyt, ettei jatka jäsenyyttä. Lähes puolet alle 19 hehtaaria metsää omistavista oli epävarmoja jäsenyyden jatkumisen suhteen. (Kuvio 13).

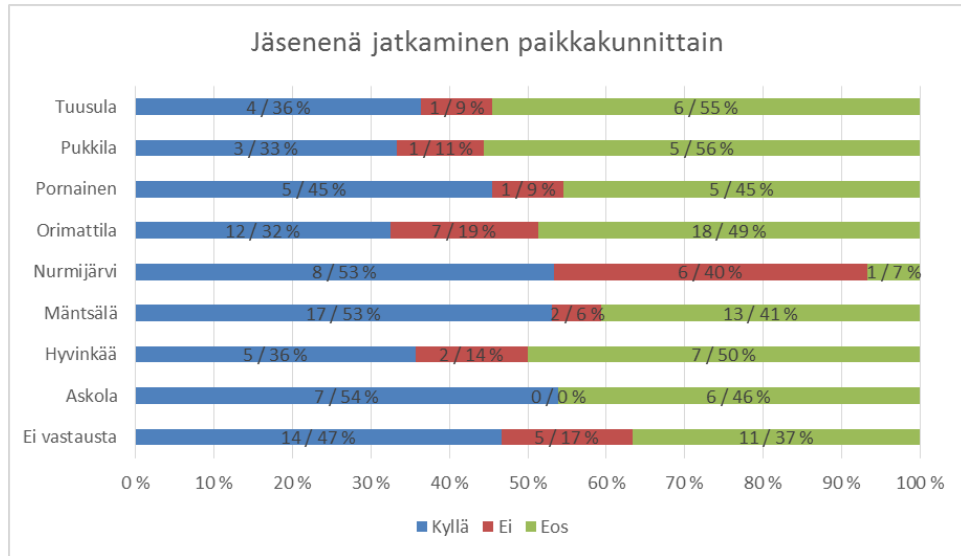
Kuvio 13 Vastaajien pysyminen jäsenenä lakiuudistuksen jälkeen tilakoottain

Vertailtaessa jäsenenä jatkamista metsätilan sijaintikuntaan huomattiin, että monen kunnan osalta tulokset jakoutuivat melko samalla tavalla. Kuviossa 14 kuvataan vastaajien päätöstä jäsenyydestä tilan sijaintikunnittain.

Metsänomistajista, joiden tila sijaitsee Tuusulassa, Pukkilassa, Pornaisissa, Orimattilassa, Hyvinkäällä tai Askolassa aikoi jäädä Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäseneksi noin puolet. Metsänomistajista, joiden tila sijaitsee Mäntsälässä, jäseneksi aikoi jäädä hieman vähemmän (41 %). Tilan sijaitessa edellä mainituissa kunnissa, vastaajista epävarmoja jäsenyyden jatkumisen suhteen oli 32-54 %. Jäsenyydestä eroavia oli 9-14 %.

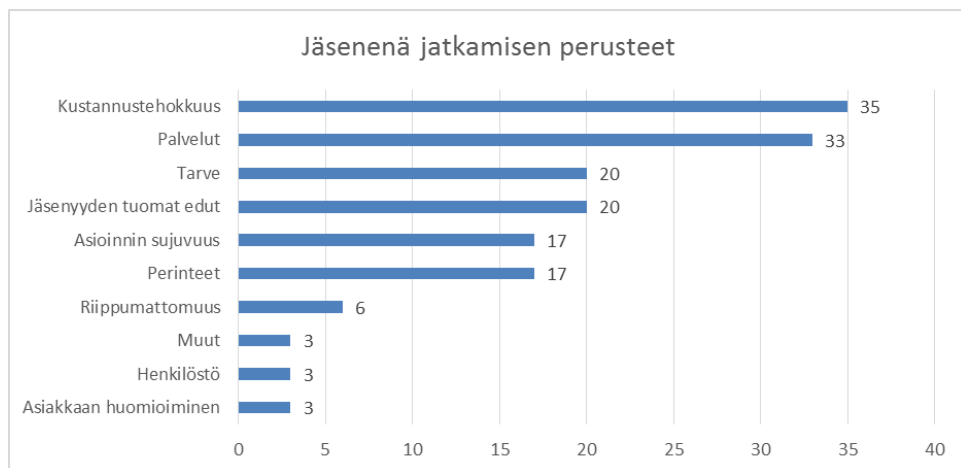
Nurmijärvellä sijaitsevien metsätilojen omistajien suunnitelmat jäsenyyden suhteen eroavat merkittävästi muiden kuntien metsänomistajien vastauksista. Vain seitsemän prosenttia aikoo jatkaa jäsenenä ja jopa 40 % aikoo erota jäsenyydestä. Epävarmoja vastaajia jäsenyyden suhteen on 53 %, joka on hyvin samansuuntainen Mäntsälässä ja Askolassa sijaitsevien metsätilojen omistajien tulosten kanssa.

Tutkimuksessa on otettava huomioon vastausten vähyys jaettaessa vastaukset tilan sijaintikunnan mukaan. Tulos ei välttämättä kuvaa realistisesti metsänomistajien jatkamista jäsenenä tilan sijaintikunnittain.

Kuvio 14 Vastaajien pysyminen jäsenenä lakiuudistuksen jälkeen paikkakunnittain

Tutkimuksessa haluttiin selvittää millä perusteella vastaajat tekivät / tekevät päätöksen Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenyydestä. Jäsenenä jatkamisen perusteita kuvaavassa taulukossa (kuvio 15) tulokset on esitetty vastauksen esiintuomiskertojen mukaan, koska sama vastaaja saattoi tuoda useamman asian esiin vastauksessaan.

Kuvio 15 Vastaajien perusteet päätöksentekoon jäsenyydestä

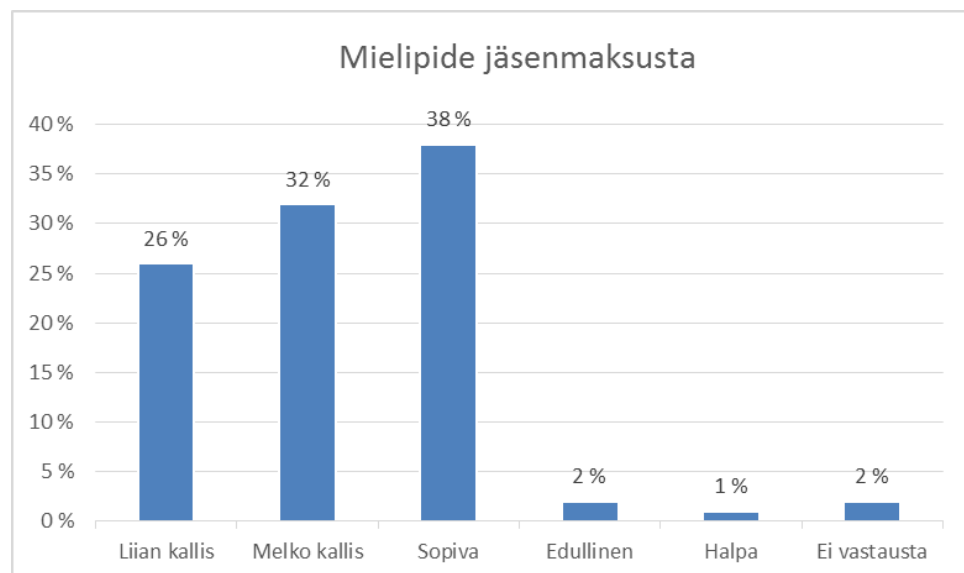
Tärkeimpinä perusteina päätöksenteolle pidettiin kustannustehokkuutta sekä palveluiden laatua ja laajuutta. Myös jäsenyyden tuomilla eduilla on suuri merkitys jatkamishalukkuuteen. Asiain sujuvuus ja perinteet koettiin myös tärkeiksi seikoiksi jäsenyyden jatkamisesta päätettäessä. Riippumattomuus ja puolueettomuus nousi esiin kuudessa vastauksessa. Myös henkilöstö, asiakkaan huomioiminen ja muut seikat vaikuttavat päätökseen.

Aiemmin tässä tutkimuksessa esiteltiin yhdistyksen palveluja käyttämättömien vastaajien syitä palvelujen käyttämättömyyteen. Suurimpana syynä mainittiin se, ettei ole tarvetta palveluille. Alla olevasta kuviosta näkyy, että 20 henkilöä aikoo tehdä päätöksen yhdistyksen jäsenyydestä tarpeen mukaan.

6.5 Jäsenmaksu

Tutkimuksessa haluttiin selvittää, mitä mieltä vastaajat ovat Metsänhoitoyhdistys Uusimaan uudesta tasamaksuperiaatteisesta jäsenmaksusta 95 e /jäsen.

Kyselyn vastaajista 58 % piti jäsenmaksua liian kalliina tai melko kalliina. Vastaajista 38 % oli sitä mieltä, että jäsenmaksu on sopiva. Edullisena tai jopa halpana uutta jäsenmaksua piti kolme prosenttia vastaajista. Vastaajista kaksi prosenttia ei ottanut kantaa tähän kysymykseen. (Kuvio 16).

Kuvio 16 Vastaajien mieliopide jäsenmaksusta

Laakson opinnäytetyössä selvitettiin mikä olisi kyselyyn vastanneiden mielestä sopiva vuotuinen jäsenmaksu Metsänhoitoyhdistys Päijät-Hämeen jäsenille. Sadan euron suuruinen jäsenmaksu sai kannatusta kolmasosalta vastaajista. (Laakso, 2015.) Tässä tutkimuksessa Metsänhoitoyhdistys Uusimaan noin 100 euron jäsenmaksua piti sopivana lähes samansuuruinen osa vastaajista.

Vastaajilta kysyttiin kommentteja liittyen jäsenmaksuun ja sen kehittämiseen avoimella kysymyksellä.

Kommenteissa yleisimpänä toiveena oli hehtaareiden mukaan porrastettu maksu. Pienten tilojen omistajat kokivat nykyisen tasamaksuperiaatteisen jäsenmaksun epärealistisena pieniä tiloja kohtaan. Pienten tilojen omistajat pitivät nykyistä jäsenmaksua liian kalliina.

Kun on pieni metsä, niin ei palveluja paljoa tarvitse. Jos jäsenmaksu tulee olemaan noin 100 euroa niin se on kaksinkertainen nykyiseen mh-maksuun verrattuna ja näin ollen liian kallis. (Mies, yli 60)

Metsänhoitomaksun pitää olla porrastettu metsän pinta-alan mukaan. Vanha maksu oli siedettävä, vaikka yhdistyksen palveluja on tarvittu hyvin harvoin. (Mies, yli 60)

Jäsenyyden tuomat edut herättivät vastaajissa epätietoisuutta. Kommentteissa vaadittiin selvitystä jäsenetuihin ja jäseneduista toivottiin konkreettisia, taloudellisesti hyödyttäviä.

Mitä jäsenmaksulla saa ja mikä palveluiden hinta on? (Mies, yli 60)

Vastauksissa ehdotettiin erilaisia helpotuksia jäsenmaksuun tietyissä tapauksissa. Eläkeläisille toivottiin alennusta jäsenmaksuun. Puolisoiden omistaessa erilliset metsätilat toivottiin, että heidän tarvitsisi maksaa jäsenmaksu vain toisen tilan osalta. Vastauksissa ehdotettiin, että jäsenmaksu olisi sitä edullisempi, mitä ahkerammin palveluita käyttää.

Muutamassa vastauksessa toivottiin, ettei jäsenmaksua olisi ollenkaan. Kaksi vastaajaa oli epätietoisia maksun verovähennyskelpoisuudesta.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Metsänhoitoyhdistyslaki muuttui vuoden 2015 alusta vapaammaksi säädösten suhteen, koska metsäalan toimijoiden keskinäistä kilpailuasemaa haluttiin tasapuolistaa. Metsänhoitoyhdistykseen sovelletaan jatkossa enenevässä määrin normaalia yhdistyslakia. Metsänhoitoyhdistyslaki haluttiin kuitenkin vielä säilyttää yhdistyksen metsätaloutta edistävän roolin vuoksi.

Tutkimukseen osallistui 173 metsänomistajaa, jonka johdosta vastausprosentiksi saatiin 17,3 %. Vastausprosentti jäi etukäteen toivottua alhaisemmaksi, mutta kokonaisuuksia tutkittaessa vastausmäärä oli kuitenkin riittävän suuri. Vastaajakunta oli hyvin samankaltainen Suomalainen Metsänomistaja 2010 -tutkimuksen vastaajien kanssa, minkä vuoksi tutkimusta voidaan luotettavasti verrata valtakunnan tasoon. Vastaukset noudattivat useassa tapauksessa melko samaa linjaa Suomalainen Metsänomistaja 2010 -tutkimuksen vastauksien kanssa.

Kyselylomakkeen kysymykset oli pääsääntöisesti ymmärretty vastaajien toimesta oikealla tavalla. Kysymyksien muotoilua voidaan siis pitää onnistuneena. Avoimien vastausten käsittelyn haasteena oli ymmärtää vastaajan kommentin perimmäinen tarkoitus ja luokitella se oikeaan luokkaan. Tämä saattaa vaikuttaa avoimien kysymysten vastauksista koottuihin tuloksiin luotettavuutta hieman heikentävästi. Vastauksista pystyi kuitenkin selkeästi erottamaan suosituimpia teemoja. Tutkimuksen otanta vastasi hyvin perusjoukon rakennetta, mikä lisää tutkimuksen luotettavuutta. Tutkimuksen tavoitteet täyttyivät melko hyvin tutkittavien asioiden suhteen.

Kyselyyn vastaajat olivat yleisimmin yli 60-vuotiaita eläkeläismiehiä. Vastaajien metsätilat olivat selkeästi useimmiten alle 19 hehtaarin tiloja ja useimmiten vastaajan tila sijaitsi Orimattilassa tai Mäntsälässä. Uuden jäsenmaksun tasamaksuperiaatteisuus saattoi vaikuttaa pienten tilojen omistajien aktiivisuuteen kyselyyn vastaamisessa. Pienille tiloille ero vanhaan metsänhoitomaksuun on tuntuvin.

Asiakastyytyväisyyden osalta tutkimustulokset olivat hieman huonontuneet vuonna 2010 taloustutkimuksen toteuttamaan asiakastyytyväisyyskyselyyn verrattuna. Osittain tai kokonaan tyytyväisiä asiakkaita oli kuitenkin 78 % vastaajista. Mielestäni tulosta voidaan pitää melko hyvänä. Yhdistyksen neuvontaa ja asiakaspalvelua kehitettiin. Tyytymättömät asiakkaat olivat useassa tapauksessa saaneet yhdistykseltä huonoa palvelua. Peilaten asiakastyytyväisyyttä jäsenenä jatkamiseen, voisi ajatella, että kaikki tyytyväisyyttä jollain tasolla osoittavat asiakkaat olisi mahdollista pitää Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenenä. Näissä tyytyväisissä asiakkaissa on kuitenkin paljon pieniä tiloja, joille nyt päätetty jäsenmaksu voi olla kynnyksikysymys jäsenyydelle.

Askolan toimiston alueen (Pornainen ja Askola) metsänomistajat olivat selkeästi tyytyväisimpiä metsänhoitoyhdistykseen kokonaisuutena. Kaikki Pornaisissa metsätilan omistavat vastaajat olivat kokonaan tai osittain tyytyväisiä metsänhoitoyhdistykseen. Askolan toimiston alueen vastaajista

yksikään ei ollut metsänhoitoyhdistyksen palveluihin kokonaan tai osittain tyytymätön. Pukkilan metsänomistajissa oli sen sijaan eniten tyytymättömiä metsänomistajia, heistä lähes puolet oli kokonaan tai osittain tyytymättömiä metsänhoitoyhdistykseen kokonaisuutena. Lopuissa Metsänhoitoyhdistys Uusimaan kunnissa asiakastyytyväisyys noudatteli melko yhtenevää linjaa. Lopuissa kunnissa metsätilan omistavissa kokonaan tai osittain tyytyväisiä oli 64 – 78 % ja kokonaan tai osittain tyytymättömiä 6 – 20 %. Hyvinkäällä tyytyväisyys oli hieman korkeampi, 86 %.

Kyselyyn vastanneista metsänomistajista 43 % aikoi jäädä yhdistyksen jäseneksi ja maksaa vapaaehtoista jäsenmaksua lakiuudistuksen jälkeen. Luku on maltillinen verrattuna joihinkin valtakunnallisiin tuloksiin. Vastaaajista 15 % ei aikonut jatkaa yhdistyksen jäsenenä. Useassa tapauksessa jäsenet, jotka olivat tehneet päätöksen erota jäsenyydestä, olivat joko kokonaisuudessaan tyytymättömiä yhdistyksen toimintaan tai heillä ei ollut metsänhoitotöiden tarvetta metsätilallaan metsätilan pienen koon vuoksi. Mikäli metsätilalla ei ole tarvetta yhdistyksen palveluille, voi jäsenyyden perustelemisen olla vaikeaa. Myös sellaiset metsänomistajat, jotka hoitivat metsänhoitotyönsä itse tai vakituisesti toisen metsätoimijan kanssa, ilmoittivat usein eroavansa jäsenyydestä. Edellä mainittujen asiakkaiden päätöstä eroamisesta lienee hankalaa saada muutettua.

Metsänhoitoyhdistyksen on järkevää keskittyä Metsänhoitoyhdistys Uusimaan niihin metsänomistajiin, jotka eivät vielä olleet tehneet päätöstä jäsenyyden suhteen tulevaisuudessa. Vastaaajista jopa 42 % oli epävarmoja jäsenyyden suhteen. Näiden asiakkaiden mahdollisella jäsenyyden ulkopuolelle jäämisellä voi olla iso merkitys yhdistyksen toiminnalle ja taloudelle.

Pienehköt metsätilat olivat epävarmimpia jäsenyyden suhteen tulevaisuudessa, koska heille uusi tasamaksuperusteinen jäsenmaksu saattaa olla selkeästi kalliimpi kuin mitä he aiemmin jäsenyydestä maksoivat. Usein pienempien tilojen omistajat kuitenkin kokivat metsänhoitoyhdistyksen palvelun hyvänä ja tarpeellisena. Metsänhoitoyhdistys Uusimaan tulisi tehdä erityisesti näille tiloille selväksi, mitä etuja jäsenyydellä saa. Pieniä tiloja on paljon ja ne ovat suurimmassa vaarassa erota, mikäli eivät saa riittäväästi informaatiota jäsenyyden tuomista hyödyistä.

Epätietoisuus jäsenyyden mukanaan tuomista eduista tuli esiin usean kysymyksen vastauksissa. Vastajaat toivoivat yleisesti selvitystä jäsenetuihin. Toivomuksina esitettiin muun muassa, että palvelujen hinnoissa olisi tuntuva ero jäsenten hyväksi tai että jäsenyyteen sisältyisi yhäkin tiettyjä ilmaisupalveluita. Jäseneduista on aineiston keräämisen jälkeen tiedotettu asiakkaille. Tärkeinä jäsenyyteen vaikuttavina perusteina pidettiin myös kustannustehokkuutta ja palvelujen laatua ja laajuutta.

Tutkimuksen mukaan yhdistyksen tulisi säilyttää ainakin ne palvelut, jotka olivat aineiston keräämishetkellä. Tärkeimpinä yksittäisinä yhdistyksen palveluina nousivat esiin neuvonta, metsänhoitotyöt ja puunkorjuupalvelu. Asiakkaat kokivat erityisesti yhdistyksen neuvonta-palvelut itselleen merkityksellisiksi. Lisäksi vastaajat ehdottivat uusia, esimerkiksi vaihtoehtoi-

siin metsänkäyttötapoihin ja erikoispuiden kasvatukseen liittyviä palveluita.

Uuden lakimuutoksen tuomat vaikutukset tulevat kokonaisuudessaan näkyviin todennäköisesti vasta, kun uusi laki on ollut tovin voimassa ja kaikki metsänhoitoyhdistyksen jäsenet ehtivät reagoida lakimuutokseen. Osa metsänhoitoyhdistyksen jäsenistä todennäköisesti kokeilee jäsenyyttä vuoden ja tekee ensimmäisen vuoden kokemusten pohjalta päätöksen seuraavan vuoden jäsenyydestä.

8 LÄHTEET

HE 135/2013 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta ja metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta. 19.9.2013.

Hänninen, H., Karppinen H. & Leppänen, J. Suomalainen metsänomistaja 2010, Metsäntutkimuslaitoksen työraportteja 208, pdf-tiedosto. Viitattu 25.5.2015.

<http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2011/mwp208.pdf>

Kaihlanen, J. 2013. Kaksi kolmesta maksaisi vapaaehtoisesti metsänhoitomaksun. Maaseudun Tulevaisuus 37.3.2013.

Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot. Tilastokeskus. n.d. Viitattu 24.5.2015. <https://www.stat.fi/virsta/tkeruu/01/07/>

Laakso, T. 2015. Metsänomistajien näkemyksiä uudistuneesta metsänhoitoyhdistyslaista Mhy Päijät-Hämeen alueella. Hämeen ammattikorkeakoulu. Metsätalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

Laki metsänhoitoyhdistyksistä 534/1998. 10.7.1998.

Laki metsänhoitoyhdistyksistä 1090/2013. 20.12.2013.

Laki metsänhoitoyhdistyksistä muuttuu. Maa- ja metsätalousministeriö. 2014. Viitattu 21.5.2015.

http://www.mmm.fi/fi/index/etusivu/metsat/hankkeet_tyoryhmat/metsanhoitoyhdistyslaki.html

Metsänhoitoyhdistys Uusimaa. Metsänomistajat. n.d. Viitattu 19.5.2015. <http://www.mhy.fi/uusimaa/esittely>

Metsänhoitoyhdistyslaki. Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. n.d. Viitattu 25.5.2015.

http://www.mtk.fi/metsa/metsapolitiikka/Kotimaan_metsapolitiikka/fi_FI/metsanhoitoyhdistyslaki/

Metsänhoitoyhdistyslaki muuttuu. Patentti- ja rekisterihallitus. n.d. Viitattu 20.5.2015. https://www.prh.fi/fi/uutislistaus/2013/P_821.html

Metsänhoitoyhdistysten jäsenmaksut. Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. 2014. Viitattu 25.5.2015.

http://www.mtk.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedotteet_2014/joulukuu/fi_FI/Mhy_jasenmaksut/

Määrällinen tutkimus. Jyväskylän yliopisto. n.d. Viitattu 24.5.2015.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>

Palokallio, J. 2015. Metsänomistajat pysyvät laajalti metsänhoitoyhdistysten jäseninä. Maaseudun Tulevaisuus 23.3.2015.

Piha, A. 1975. Metsänhoitoyhdistyslain syntyvaiheet. pdf-tiedosto. Viitattu 20.5.2015. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/14758>

Taloustutkimus Oy, Asiakastyytyväisyystutkimus 2010. Metsänomistajien liitto Etelä-Suomi ry ja alueen metsänhoitoyhdistykset: Uusimaa. 2010.

Tietoa metsänhoitoyhdistyksistä. Metsänomistajat. n.d. Viitattu 19.5.2015. <http://www.mhy.fi/metsanhoitoyhdistykset/tietoa-metsanhoitoyhdistyksista>

Tirola, M. 2012. Mitä tapahtuu metsänhoitoyhdistyslaille? Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto. Viitattu 21.5.2015.

http://www.mtk.fi/reppu/repun_jasenpalvelut/reppu_uutiset/reppu_uutiset_2012/fi_FI/Mita_tapahtuu_metsanhoitoyhdistyslaille/

Toimintakertomus. 2014. Metsänhoitoyhdistys Uusimaa.

Toimintasuunnitelma. 2015. Metsänhoitoyhdistys Uusimaa.

Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki. Tammi.

Viitala, J. 2006. Metsänhoitoyhdistysten 100 vuotta. Miljoonan ihmisen metsäpalvelijaksi. Helsinki. Tietosanoma Oy.

HAASTATTELUT

Leirimaa, T. 2015. Toiminnanjohtaja. Metsänhoitoyhdistys Uusimaa. Haastattelu 13.3.2015 ja 21.5.2015.

KYSELYN SAATEKIRJE

Arvoisa vastaanottaja

Metsänhoitoyhdistys Uusimaa teettää asiakastyytyväisyyskyselyn. Lisäksi kyselytutkimuksessa on kysymyksiä uudesta metsänhoitoyhdistyslaista ja sen vaikutuksista. Tutkimus toteutetaan Hämeen Ammattikorkeakoulun neljännen vuoden metsätalousinsinööriopiskelija Anna Tukosen opinnäytetyönä. Olette yksi tuhannesta tutkimukseen satunnaisesti valitusta Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenestä. Tutkimuksen onnistumisen kannalta on tärkeää, että saamme vastauksen mahdollisimman monelta.

Uusi Metsänhoitoyhdistyslaki

Metsänhoitoyhdistyksen jäsenyys muuttuu vapaaehtoiseksi vuoden 2015 alussa. Metsänhoitomaksusta luovutaan siten, että vuonna 2014 ja sen jälkeen metsänhoitomaksua ei enää kanneta. Vuoden 2013 metsänhoitomaksu jää siis viimeiseksi, ja se peritään vuoden 2014 lopulla. Jatkossa Metsänhoitoyhdistysten toiminta rahoitetaan liiketoiminnan tuotoilla ja yhdistyksiin kuuluvien jäsenien jäsenmaksuilla.

Yhdistysten omaa liiketoimintaa koskevat rajoitukset poistuvat, minkä ansiosta metsänhoitoyhdistykset voivat entistä paremmin tuottaa jäsentensä haluamia metsätalouden ja puukaupan palveluja.

Kyselyn vastaukset käsitellään nimettöminä, eikä yksittäisen vastaajan tietoja voi erottaa tuloksista.

Pyydän täyttämään oheisen kyselylomakkeen ja palauttamaan sen **28.5.2014 mennessä**. Palautus tapahtuu taittamalla kyselylomakenippu keskeltä kahtia siten, että lomakkeen taakse painettu palautusosoite jää näkyviin. Nipun voi sulkea esim. pienellä pätkällä teippiä tai nitoa yhdellä niitillä. Postimaksu on maksettu puolestanne.

Yhteistyöstä etukäteen kiittäen

Anna Tukonen
Metsätalousinsinööriopiskelija
Hämeen Ammattikorkeakoulu
Evo

KYSELYLOMAKE

**YMPYRÖI SOPIVINTA VAIHTOEHTOA VASTAAVA NUMERO
TAI KIRJOITA VASTAUKSESI SILLE VARATTUUN TILAAN.**

TAUSTATIEDOT

Sukupuoli

1. Nainen
2. Mies

Ikä

1. Alle 30 v
2. 31-45 v
3. 46-60 v
4. Yli 60 v

Ammattiryhmä

1. Palkansaaja
2. Aktiivi maanviljelijä
3. Yrittäjä tai liikkeenharjoittaja
4. Eläkeläinen
5. Muu, mikä?

Asutte

1. Vakinaisesti tilalla
2. Muualla tilan sijaintikunnassa
3. Tilan sijaintikunnan ulkopuolella

Asuinpaikkanne

1. Maaseutu (haja-asutusalue)
2. Taajama tai pienehkö kaupunki, alle 20 000 asukasta
3. Kaupunki, 20 000 – 100 000 asukasta
4. Kaupunki, yli 100 000 asukasta

Metsänne sijainkunta

Metsätilan omistusmuoto

1. Tila on yhden henkilön omistuksessa
  2. Tila omistetaan yhdessä perheenjäsenen kanssa
  3. Tila on yhtymä
  4. Tila on perikunta
  5. Muu, mikä?
-

Paljonko teillä on metsää Metsänhoitoyhdistys Uusimaan alueella?

1. Alle 19 ha
2. 20 - 49 ha
3. 50 - 99 ha
4. 100 ha tai yli

AKTIIVISUUDEN SELVITTÄMINEN

A.1. Käytättekö Metsänhoitoyhdistys Uusimaan palveluja

1. Useamman kerran vuodessa	-> vastaa kysymyksiin A.2. ja A.3.
2. Noin kerran vuodessa	-> vastaa kysymyksiin A.2. ja A.3.
3. Harvemmin kuin kerran vuodessa	-> vastaa kysymyksiin A.2. ja A.3.
4. Ei koskaan	-> vastaa kysymyksiin A.4. ja A.5.

A.2. Koska viimeksi olette käyttäneet Metsänhoitoyhdistys Uusimaan palveluja?
(kuukausi, vuosi)

A.3. Mitä palveluja käytitte?

1. Neuvontapalveluja
2. Arviointipalveluja
3. Metsänhoidollisia palveluja
4. Puukaupallisia palveluja
5. Muu, mikä?

A.4. Miksi ette käytä metsänhoitoyhdistys Uusimaan palveluja?

A.5. Mikä saisi teidät käyttämään Metsänhoitoyhdistys Uusimaan palveluja?

ASIAKASTYYTYVÄISYYS

B.1. Kuinka tyytyväinen olette Metsänhoitoyhdistys Uusimaan toimintaan ja palveluihin kokonaisuutena?

1. Tyytymätön
2. Vähemmän tyytyväinen
3. Tyytyväinen
4. Hyvin tyytyväinen
5. Täysin tyytyväinen
6. En osaa sanoa/Ei kokemusta

B.2. Mitkä seikat ovat vaikuttaneet asiakastyytyväisyyteenne?

JÄSENYYS 2015

Metsänhoitoyhdistyksen valtuusto on päättänyt periä kaikilta jäseniltä jäsenmaksua tasamaksuperiaatteella. Maksun suuruus on 95 e / jäsen.

C.1. Onko jäsenmaksu mielestäsi

1. Kallis
2. Kalliin puoleinen
3. Sopiva
4. Edullinen
5. Halpa

C.2. Aiotteko näillä perusteilla olla Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsen vuonna 2015 ja maksaa jäsenmaksun?

1. Kyllä
2. Ei
3. En ole vielä tehnyt päätöstä

C.3. Millaisin perustein teitte/teette päätöksen Metsänhoitoyhdistys Uusimaan jäsenyydestä tulevaisuudessa?

C.4. Millaisia palveluja haluaisit Metsänhoitoyhdistys Uusimaan tulevaisuudessa tarjoavan?

C.5. Mikäli samaa palvelua tarjoavat Metsänhoitoyhdistys ja muu metsätoimija, millä perusteella valitsette palvelun tarjoajan?

1. Aikataulu ja sen pitävyys
2. Toimihenkilön ammattitaitoisuus
3. Aikaisemmat kokemukset
4. Muu, mikä?

C.7. Kommentteja liittyen metsänhoitomaksuun ja sen kehittämiseen

---

AVOIN PALAUTE

Kiitos vastauksistanne!

